SẢM THU NGƯỜI ĐỨNG. S SỐ ĐẶC 2883 — MỖI SỐ : 0$04 — NGÀY CHỦ-NHẬT 24 OCTOBRE 1926

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LEGAL INDOCHINE No 640

GIÁ MUA BÁO

	1 năm	6 tháng	3 tháng	1 tháng
Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Ai-lao, Nam-kỳ, Pháp-quốc và các thuộc-địa Pháp	8$00	4$00	2$00	1$00
Ngoại-quốc	14 00	7 00	3 50	
Các làng và các công-sở	10 00	5 00	2 50	

Xin mua báo xin kể từ ngày 1er hoặc ngày 16 mỗi tháng.
Các ngài mua báo xin gửi trả cho tiền trước.

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

PUBLICITÉ
Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page :
Une seule insertion. . . . . 0$30 le c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion. 0$12 le c/m
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
Petites annonces classées. . . . 0$20 la ligne

Nên có một trường Cao-đẳng Hán-học

V

Lại một cái hại nữa là Hán-học bỏ hết thì tây-học cũng không truyền-bá được rộng, được xa, được mau, được khắp. Vì phàm muốn truyền-bá một cái học-thuật gì, tư xứ nọ mà truyền-bá sang xứ kia, ngôn ngữ khác nhau, văn-tự khác nhau thì cái phương-pháp truyền-bá có một không hai là chỉ có một cách đem cái tinh-thần học-thuật ấy diễn giải phiên dịch ra thổ-âm cho người ta có thể dễ đọc dễ nhớ, dễ xem dễ hiểu, thì người đọc người xem mới có nhiều, tức là người chịu ảnh-hưởng cái học-thuật ấy mới có nhiều, mà nhờ được dễ, hiểu được dễ thì người ta lý-hội cái học-thuật ấy càng chóng. khám-phá cái học-thuật ấy càng thâm, càng dễ học được đến chỗn đến nơi mà có thâm đắc về tư-tưởng văn-chương, suy tầm được cỗi rễ, thâu-thái được tinh-hoa của cái học-thuật ấy. Nói ngay như tây-học truyền-bá sang đông-phương ta bây giờ, người Nhật người Tàu, chỉ nhờ về cái phương ấy mà có sở-đắc về tây-học được chóng mà thâm hơn ở xứ ta nhiều người mình theo tây-học không phải là không lâu, mà vì chịu một cái cảnh-ngộ riêng, lại chính ở dưới quyền bảo-hộ của một nước lớn Âu-châu, ra tay chiếm lĩnh cả đất nước này để làm cái trường-sở đem tây-học mà thực hành khai hóa, thì tây-học ở xứ này so với ở Tàu ở Nhật lại có phần chuyên nhất hơn mà cần thiết hơn; thế mà sự truyền-bá tây-học chẳng những không được rộng, được xa, được mau được khắp hơn ở Nhật ở Tàu mà lại có phần kém thua chậm chạp; xét ra cũng chỉ vì thiếu mất cái phương pháp truyền-bá rất mau rất khéo là cái phương-pháp đem tây-học mà diễn giải phiên-dịch ra quốc-văn mình; thật từ khi người mình có học tây-học hơn bốn chục năm nay mà trừ ra được một số rất ít những sách vở quốc-văn của mình học làm, hoặc dịch, cũng gọi là truyền đạt được cái tây-học thiên-chân lãm-thường như sách giáo-khoa, sách thuyết bộ v. v. là cũng nhờ được còn có một số rất ít nhà tây-học mà thiệp lập về Hán-học ít nhiều, chứ ngoài ra những triết-học thâm-thúy, những khoa học tinh vi, những văn-học hùng trúng chưa thấy có một cái gì dẫn-giải hoặc phiên-dịch được cái tinh-thần tây học ra quốc-văn mình cả.

Tại sao mà thế? tưởng phàm người có học-thức hẳn ai cũng công nhận sách vở là cái lợi-khí truyền-bá học thuật không gì mau và mạnh bằng, mà cái hiệu lực của sách vở hễ càng có được nhiều người đọc nhiều người xem thì muốn truyền-bá cái học-thuật gì lại càng mau càng mạnh. Các nhà Tây-học của ta học được cái hay, cái tốt của Tây-học rồi, hẳn trong cái hoài-bão người nào cũng muốn đem cái hay cái tốt ấy giới-thiệu cho anh em xứ sở mình, như thấy được cái hoa thơm, tất không thường lấy một mình, biết được thức ăn ngon, tất không ăn lấy một mình mà muốn cho bà-con cùng ăn cùng thưởng. lại cũng có cái lòng tự-đắc muốn tỏ ra mặt tiên-tri tiên giác, lấy cái học-vấn của mình sở-đắc mà khua lên thành chuông, gõ ra thành mõ, đứng cái địa-vị tiên phong hướng-đạo mà truyền truyền khai-đạo cho kẻ đi sau, hẳn cũng có nhiều người hăm-hở sốt sắng chịu đem tây-học mà diễn-giải phiên-dịch ra quốc-văn minh chứ chẳng phải là không; mà chính-phủ bảo-hộ đã tự-nhận đem Tây-học đến khai-hóa cho xứ này, hẳn cũng mong lợi dụng được cái phương-pháp truyền-bá rất mau rất mạnh, hẳn cũng sẵn lòng tưởng lệ cho các nhà tây-học biết đem tây-học mà diễn-giải phiên-dịch ra quốc-văn minh. Song, khốn thay! Như trên kia đã giải, không có ít nhiều Hán-học thì không làm sao hiểu được làm được quốc-văn minh. Nay Hán-học bỏ đã lâu, những người theo tây-học gần đây không còn chịu được tí gì ảnh-hưởng của Hán-học nữa, một chữ Hán không biết nữa, một câu trong kinh-điển Hán-văn không thuộc nữa, có khi đến những tiếng nói thông-thường mà thuộc về những câu chuyện khí dài dài cũng có phải nói điển năm ba tiếng gốc từ chữ Hán thì nghe không lọt mà nói cũng không trôi. nên tư-tưởng về tây-học có mà không làm sao truyền đạt được ra chữ nghĩa về tây-học nhờ mà không làm sao phổ diễn được ra, nói đành ngọng lời, viết đành cắn bút, đành mất cả cái tự-phụ tiên tri tiên giác, bỏ cả cái hoài bão giúp nước giúp dân mà cái sự nghiệp trước thuật khai trí tân dân, đành đứng lại thụt lui, không sao đua đuổi với lũ Khang Lương ở Tàu, bọn Gia-đằng Tượng-sơn ở Nhật. Ấy vì thế mà những sách vở diễn giải phiên-dịch về tây-học là cái lợi khi truyền-bá tây-học ở trong xứ mình thiếu mất hẳn, người trong nước không có sách vở mà xem. mà đọc, mà biết được những cái hay cái tốt của tây-học là những cái gì, chính những người theo tây-học đi nữa thì cũng vì phải miệt mài về cái công học một thứ tiếng ngoại-quốc quá khó quá lâu, ít còn có tâm lực mà nghiên-cứu được thật tinh về cái hay cái tốt của tây-học. Người mình theo tây-học so với người Nhật người Tàu đến nỗi kém thua chậm chạp là thế. Há chẳng phải là Hán-học bỏ hẳn mà tây-học truyền-bá cũng yếu sút đi mất nhiều đó ư?

(Còn nữa) T.

Việc Trung-hoa

Ngày 18 octobre

Cuộc hội-nghị của Phùng-ngọc-Tường

Phùng-ngọc-Tường hiện ở Nguyên. Mới đây triệu các tướng-hạ là lũ Liu-chung-Lân mở cuộc hội nghị về quân sự.

Việc quân Chiết-giang độc lập

Sau khi tướng Hạ-Sinh là tổng-tư lệnh quân Chiết-giang tuyên-bố độc-lập, tình hình ở đó rất là nguy ngập. Các đoàn-thể ở Thượng-hải và Đông-nhà mới cuộc hội-nghị, yêu cầu Hạ-Siêu đừng theo về phương diện nào cả, để cho khỏi xảy ra nội-chiến tranh.

Nỗi khủng hoảng về việc giáo dục ở Bắc-kinh

Nhà quốc-lập đại học ở Bắc-kinh, bấy lâu vẫn đóng cửa, học trò từ sau khi nghỉ hè vẫn chưa tựu trường. Cái nguyên nhân là vì các viên giáo thụ Trung, Tây đã 15 tháng nay không có lương, nên không ai đến trường cả. Các trường khác cũng thế.

(Dịch báo Tàu)

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 21 Octobre 1926

Nước Pháp

Hai nghị viện

Ông Poincaré có tuyên cáo với công tiên thẩm từng ủy viên tại hội-đồng tài chính của thứ dân nghị viện rằng, vì có việc tuyển cử nguyên lão nghị viện ông định triệu tập hai nghị-viện trước ngày 9 Novembre, và xin nghị-viện sau chưa có thì thu trước ngày 20 Décembre; nghĩ sẽ xin hoãn cả các lời chất-vấn. Ngài có nói chính phủ vẫn thứ tự mà soạn chương trình chính đốn việc hối đoái.

Việc tài chính

Ban tài chính ở thứ-dân nghị-viện sắp xin ông Poincaré phân trần mọi lẽ về việc đã thu thập xong số tiền để bù vào tiền trái khoán Morgan.

Trong bản tờ trình của M. de Chapelaine về bản dự án số chi thu năm 1927 có nói tổ thuế tăng là để trả cho số nợ thu được quân bình, và hết sức thi hành cải chính-sách hoàn trả.

Cải chánh sách địa phương hành chính

Bản dự án về việc địa phương hành chính độ trình hội-đồng các quan thượng thư ngày hôm nay, mở rộng thêm quyền hạn của các hội-đồng thành phố, các hội-đồng hàng quận, và của các quan quận-trưởng. Các quận sẽ có quyền kết liên với nhau giải quyết các vấn đề công-ích.

Tại hội đồng các quan đại sứ

Hội đồng các quan đại-sứ đã ghi các việc sai nước của nước Đức đối với sự thi hành hòa ước Versailles. Hội đồng định yêu cầu cho nước Đức thi hành đủ các khoản ấy đã, rồi mới giao cho hội Vạn-quốc việc kiểm duyệt binh-vụ ở nước Đức.

Phòng thương mại quốc tế

Hội đồng trị sự của phòng thương mại quốc-tế đã họp ở Paris. Bản tờ trình của hội đồng sẽ gửi đến hội Vạn-quốc. Hội-đồng xin rằng ở tất cả các nước sẽ thi hành pháp luật giống nhau đối với người ngoại quốc, và cho người ngoại quốc cũng được hưởng quyền lợi như người bản-quốc, được tự do thông hành, trú ngụ, [illegible] đã làm lễ hoàn-thành một đài kỷ-niệm nhà đại âm nhạc Masse et ở Paris. Ông có đọc diễn thuyết.

Việc giao tế với nước Ý

Ở nước Ý có tin rằng nay mai MM. Briand và Mussolini sẽ hội-kiến để thương-nghị về cái vấn đề ủy quyền quản-trị của nước Pháp ở Syrie ; người Ý xin nước Pháp nhượng việc quản trị ấy cho nước Ý, thì nước Ý sẽ bỏ hết quyền lợi về đất Tunisie, và đất Maroc, và sau đem đất Syrie làm một đất bảo hộ. Mọi khoản của nước Ý yêu cầu-không có lý gì cả. Không có lẽ nào nước Pháp phải bỏ đất Syrie để lấy các quyền lợi về lý của nước Ý về đất Tunisie và đất Maroc.

Nước Anh

Việc tài-chánh

Trong năm tháng octobre, số chi-tiêu hơn số thu-nhập là 23.085.000 livres sterling. Các báo nói thu số chi-tiêu to hơn số thu-nhập, song không có điều gì lo ngại cả.

Việc giao-tế với nước Bỷ

Ngày hôm nay tại Londres, M. Francqui sắp sửa dự-định một bản giao-ước về việc mộ cho nước Bỷ một trái khoản dài hạn, số tiền không quá số 100 triệu dollars.

Việc giao tế với Tây-ban-nha

Phòng thương-mại ở Londres xin bãi bản giao-ước của nước Anh với Tây-ban-nha.

Lỗ-mã-ni

Việc hoàng tử Carol

Ở Bucarest có tin đồn nói rằng các tin đồn về việc hoàng-tử Carol lại trở về, và quốc-vương lại ưng cho hoàng tử phục chức hoàng-thái tử là một tin đồn sai.

Nước Đức

Việc phế đế

Các báo bình-phẩm về việc phế-đế trở về nước Đức, và có đăng một bức điện-tín của phế-đế gửi cho một người Hoa-kỳ nói rằng các việc xoay vần thế nào là tùy lòng giời. Các báo lấy thế mà cho rằng phế-đế cho là cái chức-vụ của mình chưa hết, và phế đế mong rằng sẽ được đời như cựu-đồng-cung.

Nước Áo

Tòa nội-các mới

Quan thủ-tướng Seipel đã trình bày về cái chương-trình của tòa nội-các. Chương trình ấy định lợi dụng các khoản thu nhập một cách khôn-khéo hơn, giảm thuế cho các hạng dân sinh thực, giải quyết việc điều-đình với các viên chức, và tuân-theo các điều khoản hòa-ước.

Mân-châu

Việc điền-khẩn

Nhà thám-hiểm Sokolof, đi xem-xét ở phía-bộ Tây-bá-lợi-á trở về đã tới Tomsk. Ông nói ở thung-lũng Wassiougare trước đây tưởng toàn là đồng lầy, hiện có 1.500.000 hectares đất có thể giồng giọt được.

Ông có tìm thấy trong tỉnh Amour, ở phía nam Blagovetchenk, có nhiều mỏ graphite, lấy được tới 2 triệu tấn. Chất quặng có 18/. graphite hạng nhất, và 30 /. graphite hạng nhì.

Nhật-bản

Việc nội-chánh

Vì muốn kiếm mới, nên chánh-phủ Nhật định trong kỳ nghị-viện này không bàn đến việc đặt một bộ thuộc địa với.

Bộ tài-chánh không ưng sắp tiền để đặt các đường thương-mại hàng không.

Cái chủ-nghĩa cộng-sản

Sở quan-thuế có bắt các phim-ảnh cách-mạng của chánh-phủ Moscou gửi cho bộ đại-sứ nước Nga.

Các bản giao-ước với Trung-hoa

Quan thương-thư ngoại-giao nước Nhật có rằng trong năm nay, nước Nhật sẽ lòng xét các lời Trung-hoa xin sửa đổi bản giao-ước thương mại hết hạn ngày hôm qua. Xem lời ấy thì rõ ý Nhật-bản không ưng bãi bỏ giao-ước ấy.

(Indopacifi)

SỐ ĐẢNG-VIÊN CỘNG-SẢN TRONG TOÀN THẾ-GIỚI

Cứ theo như một tờ báo Trung-hoa thì hiện nay số đảng viên đảng cộng-sản trong toàn thế-giới đồng cộng là 270 vạn hơn. Mỗi nước có như sau này :

Nga :	90 vạn	người
Đức :	6 vạn 5 nghìn	»
Pháp :	7 vạn 4 nghìn	»
Anh :	5 nghìn	»
Tiệp-khắc :	20 vạn	»
Ý đại-lợi :	2 vạn 7 nghìn	»
Thụy-điển :	2 nghìn	»
Nay-uy :	1 vạn 2 nghìn	»
Hà-lan :	1 nghìn	»
Đan-mạch :	1 nghìn	»
Mông-cổ :	4 nghìn	»
Mỹ :	2 vạn 5 nghìn	»
Mẫu-tây Kha :	1 nghìn	»
Tây-ban-nha :	2 nghìn	»
A căn-đình :	3 nghìn	»
Tri-lợi :	2 nghìn	»
Ô-lê-khuê :	1 nghìn	»
Ba-tây :	1 nghìn	»
Qua ca :	2 nghìn	»
Úc-châu :	1 nghìn	»
Gia-nã-đại :	5 nghìn	»
Trung-hoa :	2 nghìn	»
Nam-phi-Châu :	1 nghìn	»

Tổng cộng là 1.346.000 người.

Ngoài số ấy ra, về đảng thanh-niên cộng-sản còn có tới một số 1.400.000 người nữa.

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI — Chúng tôi muốn làm một thứ rượu Bạch-tuyết để bép, gọi là rượu thuốc. Rượu ấy không thể nấu được, nhưng cho được làm rượu ấy thì trước hết phải cất rượu như rượu lậu đã, rồi phải cho nhiều vị thuốc bắc vào mà nấu thành ra rượu Bạch tuyết để mà bép. Vậy chúng tôi có thể xin phép làm thứ rượu ấy được không? Nếu được thì xin phép ở đâu? mà trước khi chưa xin phép được nếu có mua một ít rượu bạch tuyết làm bằng rượu lậu để bép không may thương chính bắt được thì có phải tội không? Xin ngài làm ơn chỉ bảo cho tôi thì tôi đội ơn vô cùng.

LỜI ĐÁP. — Việc ông hỏi đã có một đạo nghị-định rất dài của quan Toàn-quyền ngày 18 octobre 1921 định lệ-lộ. Nghị-định ấy những 140 điều. Có một điều thiết yếu về việc ông hỏi là điều thứ 4 nay tóm dịch như sau này :

« Phàm người nào hay hội nào hoặc làng nào ở Đông-dương muốn cất rượu lấy, hay rượu Nam, rượu Tàu cũng các thứ rượu khác thì trước phải xin phép quan Thương-chính-đồng trưởng (Directeur des Douanes et régies). Trong đơn xin phải khai cách thức cất thế nào, mỗi ngày làm phỏng bao nhiêu, thứ rượu cất là rượu nào. Đơn xin phép phải đính một bản-đồ nhà cất rượu và một bản đoan xin theo như các lệ-lệ đang thi hành về việc làm và việc mở là rượu. Sở Thương-chính cho phép thì sẽ làm nghị-định sắp cho và định số cất số rượu cất mỗi tháng là bao nhiêu cùng là cách thức cất và cách thức trả tiền thuế thế nào.

Nếu lệ cất rượu làm không hợp lệ hoặc là sở Thương-chính xét ra rằng không thích hợp với sự cần dùng của các nhà tiêu thụ, hoặc là tổn hiểm thêm về tích cho sở Thương-chính có thể nói lên không cho phép cũng được.

Ấy là chưa kể đến việc phải xin phép quan hành chính về sự làm các lò rượu ở trong các thành phố hay là trong những nơi đông người ở.

Theo như điều 49 nghị định trên ấy thì các thứ rượu dùng làm thuốc đều được miễn thuế. Song các thứ rượu đem bán nguyên chất, các thứ rượu vừa có cái tính chất là vị thuốc vừa là những thứ dùng làm nước hoa hay dùng trong việc vệ-sinh như là eau de cologne, nước thuốc đánh răng, cao thứ nước hoa dùng để rửa mặt, vân vân thì không được miễn thuế.

Nếu ông mua thuốc gì làm bằng rượu cất lậu thì phạm vào nghị-định nói trên ấy, điều 94 có nói rằng: « Ai không có phép mà cất rượu ở địa-hạt Đông-dương thì phải phạt tiền từ 500 đến 5000 francs và phạt giam từ 15 ngày đến 3 năm hay là chỉ phải tội từ một mà thôi. Trong một năm mà tái phạm thì hai tội cùng phải chịu một lần. Phàm người nào xét ra quả là mua hoặc là chứa những thứ rượu lậu ở nhà một người cất lậu thì phải tội đồng, phạt cũng như nói trên kia. »

Ph. h-L.

SỐ NGƯỜI TRIỆU PHÚ Ở HOA-KỲ

Theo như một biểu tổng-kê của thành-phố Hoa-kỳ, hiện nay số người triệu-phú ở Hoa-kỳ có 11.000 người. Thì-dụ như bấy nhiêu người, mỗi người chỉ có một triệu dollars mà thôi, thì số tổng cộng đã được 11 nghìn triệu, tức ra tiền francs đã được 374 nghìn triệu.

Trong số người triệu phú ấy, chỉ có một người là bách triệu phú, và so với dân số thì cứ một triệu xuất dân, lại có 95,22 nhà triệu phú. Lại xét ra từ năm 1914 đến giờ, có 28.000 nhà tư-bản-phú hết sạch tài-sản, hạn ấy làm giàu trong buổi chiến-tranh, và cũng lại hết của trong buổi chiến-tranh.

BƠI QUA BỂ MANCHE

Trong tháng Septembre mới đây, lại có một người Pháp tên là Georges Michel bơi qua bể Manche. Lần này là lần thứ nhất có một người Pháp dự cuộc bơi ấy.

Georges Michel khởi hành ở mũi Gris-Nez hồi 20 giờ 30 ngày hôm trước, đến hồi 20 giờ 35 ngày hôm sau thì tới Saint Margaret, về bờ bể nước Anh.

Georges Michel năm nay 30 tuổi. Trong năm 1918 đã được giải về cuộc bơi qua sông Seine ở Paris (mất 3 giờ 3 phút 40 dây). Mới đây lại được giải về cuộc bơi từ Corbeil đến Paris cách nhau 40 kilomètres mất 11 giờ 9 phút 20 dây.

Trước Georges Michel đã có tám người bơi qua bể Manche, chúng chậm như sau này :

Webb (1878) 21 giờ 45 ; Sullivan (1923) 23 giờ 40 ; Tirabuschi (1923) 16 giờ 33 ; Toth (1926) 16 giờ 54 ; Miss Ederle (1926) 14 giờ 32 ; Miss Gerson (1926) 15 giờ 28 ; Vierkotter (1926) 12 giờ 42.

Tin sau cùng.

Ngày 12 Octobre 1926

Việc Đông-dương tại nghị-viện Pháp

Ban tài-chính của thượng-nghị viện đã ưng-chuẩn việc tăng tiền chi tiêu để nâng cao binh-lính ở Đông-dương, để bảo-hộ cuộc binh-an ở đường ngoại-giới, phòng khi thắng hoặc quân Trung-hoa tràn sang.

Chuột ăn thịt con trẻ ở nước Nhật

Tại Hagahaki, bảy, tám con chuột ăn thịt một đứa bé con, trong khi người mẹ ngủ ở buồng bên cạnh.

Tàu Anh ở bể Trung-hoa

Trong 9 chiếc tàu phóng ngư-lôi-hạm về hải-quân nước Anh đóng ở Địa trung-hải, có 6 chiếc đã khởi-hành ở Hương cảng đi lên phía bắc ngày hôm qua.

(*Indopacifi*)

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	25 độ
13 giờ	28 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ	11 ₫ 20
— nhì —	10 50
Khoai Nung mua,	6 20
Ngô ngô	6 00

Giá bạc. — Kể từ ngày 23 Octobre 1926, giá bạc ở kho Nhà nước định là 1 ₫ 60

Thị giá quốc trái.

Ngày 19 Octobre 1926

5 %	hoàn dần	83 f. 05
5 ½ %	hoàn dần	82 f. 75
6 %	vĩnh viễn 1917	45 f. 40
6 %	» 1918	44 f. 40
5 %	» 1920	64 f. 70
5 %	hoàn dần 1926	60 f. 70
6 %	1925	88 f. 50

Ngày 22 Octobre 1926

3 %	vĩnh-viễn	48 f. 30
5 %	1915-1916	55 f 00

Tin tàu. — Tàu *Azay le-Rideau* mang thư sang Pháp trừ các vật có khai giá không kể, đến ngày chủ-nhật 31 octobre hồi 8 giờ ở Haiphong sẽ chạy đi Saigon qua đường Tourane.

Các thư từ ở Hanoi đến ngày thứ bảy 30 octobre sẽ đem sang Đáp-cầu chuyển xe-lửa 12 giờ 56 để chuyển xuống Haiphong.

Tàu *Tonkin* đến ngày thứ hai 25 octobre hồi 10 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy đi Hongkong. Các thư từ ở Hanoi sẽ đem sang Phủ lạng thương chuyển xe-lửa 12 giờ 56 ngày chủ-nhật 24 octobre để đem đi Haiphong.

Tàu *Claude Chappe* mang thư sang Pháp đến ngày tư năm 28 octobre hồi 7 giờ ở Haiphong sẽ chạy đi Saigon qua Tourane và Qui-nhơn. Đến Saigon sẽ chuyển sang tàu *Angkor* chạng ngày 1er novembre tại khởi hành.

Các thư từ Hanoi sẽ đem lên Phủ-lạng-thương chuyển xe hỏa 12 giờ 56 ngày thứ tư 27 octobre để rồi chuyển xuống Haiphong.

Quan quyền Toàn-quyền đi thăm các chỗ ở Hưng-yên và Thái-bình. — Như trong số báo hôm qua đã nói, sớm hôm qua, quan Toàn-quyền Pasquier đã xuống thăm các chỗ ở Hưng-yên và Thái-bình. Có quan Thống-sứ Robin, quan Giám-đốc chính-trị Graffeuil và MM. Lemai Auphelle, ký-sư sở Hạ-thủy, cùng đi với ngài.

Các ngài đi ô-tô xuống Thái-bình, xem chỗ vỡ Hạ-lão. Buổi trưa, các ngài lại đi tàu *Querné* ở Thái-bình về Hưng-yên.

Gần 13 giờ, tàu *Querné* tới bến đò Hưng-yên, ở đó có một toán lính khố xanh bằng súng chào. Quan Công-sứ và quan Tổng-đốc bản tỉnh xuống tận bến tàu đón quan Toàn-quyền và các quan đi theo ngài lên bộ, rồi lên xe ô-tô vào tòa Công-sứ.

Ở cửa tòa Công-sứ cũng có lính bồng súng chào.

Quan Toàn-quyền có tiếp các quan Tây Nam và thân hào một lúc. Ngài nói sơm sàng ở tòa Công-sứ, đến hai giờ ngài lại cùng các quan lên xe đi thăm dân lụt trở ở làng Xích-đằng và Sài-nhị, rồi đo đê Phi-liệt về thẳng Hanoi.

Trong buổi lễ sau, quan quyền Toàn-quốc sẽ xuống thăm các miền lụt ở Thái-bình; ngài sẽ đến xem chỗ hàn-khẩu Kê-sặt và xét xem trận lụt này làm thiệt hại cho các đường sá và đường xe lửa thế nào.

Quan quyền Toàn-quyền đối với dân bị lụt. — Năm tối nay, phường tài tử mở cuộc diễn kịch tại nhà hội tây để lấy tiền giúp dân bị lụt, có mời quan quyền Toàn quyền Pasquier qui phu nhân đến xem làm chủ tọa cho, thì quan quyền Toàn-quyền đã nhận lời ngay và cũng cho 500 đồng.

Việc đâm tàu ở Đông-lợi. — Quan Công-sứ Kiến-an lại mới báo cho biết rằng ngày 16 octobre 1926 lại vớt được một cái xác người đàn ông chừng 25 tuổi không biết tính danh quê quán là gì. Không có quần áo, không có thẻ, đã rữa sã thịt, không rõ hình dạng nữa.

Vậy cộng với các số trước là 310 cái xác chết về tàu « *Đông-lợi* », đã vớt được.

Đấu xảo canh-nông. — Vì năm nay ngập lụt, nên quan trên định bỏ cuộc đấu xảo canh-nông. Số tiền chi phí về việc ấy thì nay để làm số tiền thưởng cho các nhà mục sản. Sẽ cử một Hội-đồng đến tận nơi các nhà mục-sản xét các giống vật nuôi, xong rồi định số tiền thưởng cho mỗi nhà.

Điện thoại chạy rồi. — Đường điện thoại Hưng-yên Hanoi đứt từ ngày vỡ đê Lâm-giơ nay đã chữa được và đã thông tin được như thường.

Bệnh dịch tả tại nhà thương Bạch-hổ. — Thứ năm vừa rồi, một viên-Giáo, năm đường bệnh tại nhà thương bảo-hộ, chết vì bệnh dịch tả.

Nguyễn-văn-Giáo người làng an vệ tội giết người lấy của; ngày 9 janvier 1626a giết một người tên là Lý-phú-Sửa, ở làng Ban lộc, rồi cướp phá nhà người ta, bị tên án đại-hình phiên ngày 9 janvier 1926 khép tội sử tử, nhưng chưa kịp đem ra hành hình, thì nay bị chết dịch.

Vì ở nhà thương bảo-hộ có dịch tả nên các người làm việc ở nhà thương đều đã phải tiêm thuốc từ từ. Hôm nay nhà thương không nhận cho những người mới ốm vào nhà thương chữa nữa; chỉ trừ những người nào nguy cấp lắm thì không kể.

Mua gạo cho các nhà bị lụt. — Hội-đồng Cứu-tế đấu giá gạo hạng ba cho mấy tỉnh bị lụt sau này:

Hải-dương	300 tấn
Thái-bình	1300 —
Hưng-yên	700 —

Ai muốn tới đấu bán cho mỗi tỉnh trên ấy thì *trước ngày thứ bảy 30 octobre hồi 17 giờ* phải làm giấy bỏ phong bì gắn kín gửi lên phòng thư-ký hội Canh-nông Bắc-kỳ ở hàng Trống, số 106, Hanoi. Thứ gạo nào muốn bán phải gửi mẫu lại ra là 250 grammes bỏ vào chai lọ hay gói gắn kín và để tên người xin thầu để hội đồng xét.

Điều lệ đấu giá để tại phòng Canh nông, ai muốn biết thì cứ đến mà xem hoặc cho người đến chép cũng được.

Cần dùng một người bếp thực giỏi biết làm cả bánh ngọt nữa. Phải có giấy chứng chỉ tốt. Lương cao, thử rồi mới dùng. (Hỏi tại phòng Thương-mại). 5.926

Sở mỹ đúc (La fonderie de Quảng-yên) ở Quảng-yên cần dùng thợ điện giỏi và cai chữa máy giỏi.

Hỏi ở đấy. 5.906

KÍNH CÁO ĐỘC-GIẢ

Tà khuyên độc-giả dùng thuốc *guintonine* thực là tà mách độc-giả một phép khiến cho mất cô 0$60 mà có thể tự chế được một lít rượu vang bổ tốt, và có thể trị được sự mệt nhọc, bệnh huyết suy. Một lọ thuốc *guintonine* vừa một liều để chế một lít rượu vang bổ giá 0$60. Bán ở hiệu Bảo chế *blanc*, phố Paul Bert Hanoi.

Cần mua quốc-trái Đông-pháp 50$00 trả giá rất cao, hỏi tại: Fonderie Tonkinoise, Hoàng-xuân-Lan, 53bis Avenue Henri d'Orléans, Hanoi.

PHÒNG - THĂM - BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương thuộc độ ngũ đẳng Bảo-đảu bội-tinh.

Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnviện Tunis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Said tái-cấp Huế.

Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai

Giờ khám bệnh : Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —

KHÁM BỆNH : Giá 3 đồng một lần

XIN GIẤY LÂM-CHỨNG : Giá 1 $ 50

Phòng khám bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 32.

GIẤY NÓI số 236 5915.

Phần thứ hai, quyển thứ nhất đã xuất bản rồi. — Quyển xã-hội tiểu-thuyết « *Những kẻ khốn nạn* » phần thứ hai, quyển thứ nhất (Les Misérables de Victor Hugo, Deuxième Partie Livre Premier) đã xuất bản rồi. Giá bán : 0$45.

Danh dự hội-tinh. — Những người số tên sau này đều được thưởng danh dự hội-tinh :

Hội tinh bạc hạng nhì

Về khổ đỏ Bắc-kỳ thứ tư: MM. Phạm-văn-Can, Trần-đình-Kỳ, Đặc-hung-Ký, Viên-văn-Sao, Vũ văn-Trác, Lê-Văn, Đỗ-văn-Hạp, Trần-văn-Vi, Trần-văn-Thìn, Ng-đình-Y Vũ-đình-Sau, Ng-văn-Khoa, Mai-Đại, Trần-văn-Phong.

Về khổ đỏ Trung-kỳ: MM. Phạm-văn-Vân, Phạm-văn-Dương, Phan, Bảo, Bùi-văn-Tre.

Về pháo-thủ thuộc địa thứ tư: MM. Bùi-văn-Lễ, Ng-văn-Ích, Phùng-đức-Mão, Ng-văn-Ty, Đỗ-sĩ-Hoi.

Về pháo-thủ thuộc-địa thứ ba: MM. Trịnh-tông-Khoa, Phạm-văn-Trọng, Mai-văn-Bích.

Sĩ phảo-thủ Trung Bắc-kỳ: MM. Ng-doanh-Hoàn, Vũ-văn-Dan.

Sở Binh-lương: MM. Lê-Bình, Ng-viết-Ái, Ng-văn-Chuyên.

Sĩ nhà thuốc: Ng-Thân, Đốc-hữu-Cát, Ng-Vu, Lê-tích-Khiêm, Lê-văn-Bương.

Sở sen-đầm : MM. Trần-Tuất. Trần-như-Thái, Lê-văn-Lang.

Tại đình quan Thống-sứ: M. Trần-văn-Tuyển.

Lời cảm ơn. — Thưa các ông các bà. Ông thân sinh ra chúng tôi 82 tuổi, thì thọ hôm mồng mười tháng chín năm Bính-dần (16 octobre 1926) đã rước linh cữu an táng tại làng Vũ-lăng (Gare Phố-lu tỉnh Bắc-giang). Nay chúng tôi có mấy lời trân trọng kính tạ các ông các bà đã có lòng đưa đến và các lễ thường. Tang gia sơ suất, xin lượng thứ.

Cô-ái-tử Ng-Tiến đồng đồng bái

73, phố hàng Bát sứ, Hanoi

Cất đám ông huyện Ngô đặng-Đấu. — Sau giờ rưỡi sáng nay, linh cữu ông huyện Ngô-đặng-Đấu chở ở bên Bắc-ninh về đến bến chợ Gạo (Hanoi) thì đã rước vị quí quán làng Yên-phụ. Có bà quan huyện ở Bắc-ninh đi hộ tang. Khi rước tới Yên-phụ thì có quan sứ Watrebert và các quan tỉnh Bắc-ninh, quan án Hưng, quan huyện Hoàn-long đi đưa đám.

Khi hạ huyệt, quan thương tá Bắc-ninh có đọc một bài điếu-tang, và quan sứ Watrebert có nói mấy lời tỏ ý thương tiếc ông huyện Ngô đăng-Đấu.

Phái bộ Nhật bản. — Phái bộ Nhật bản đi do chuyến xe lửa sáng nay ở Haiphong lên tới nơi.

Phái bộ định tối nước xong cuộc đấu xảo các sản vật Nhật bản ở đây, thì lên Vân-nam, rồi mới lại trở về Haiphong để chứa cuộc đấu xảo các sản vật Nhật bản tại thành phố ấy.

Y-khoa bác-sĩ Sarrailhé

85 phố 5, phố Thợ-nhuộm, Giây nói 195

Xét nghiệm máu-mủ, đờm-rãi, phân, nước tiểu, bằng kính hiển-vi.

Chữa bệnh ho lao, bệnh giang-mai, bệnh sốt, bệnh đau dạ dày, đau ruột, bệnh đàn-bà và hộ-sinh, vân vân.

Nói được tiếng An-nam, không phải dùng thông-ngôn.

Thứ ba, thứ năm, thứ bảy khám bệnh từ 6 giờ đến 6 giờ 30 chiều.

Từ ngày chủ-nhật, còn ngày nào cũng từ 9 giờ rưỡi đến 12 giờ trưa, có hạn ngày và giờ cho bệnh-nhân đến chữa. 5854

ĐÃ XUẤT BẢN RỒI :

« NHỮNG KẺ KHỐN NẠN »

(LES MISÉRABLES)

Soạn giả: Victor Hugo

Dịch-giả : Nguyễn-văn-Vĩnh

VĂN PHÁP VÀ VĂN QUỐC-NGỮ ĐỐI NHAU

GIÁ BÁN : Phần thứ nhất, quyển thứ 1, mỗi quyển. 0$50

—	— 2, —	0.45
—	— 3-4, —	0.35
—	— 5-6, —	0.45
—	— 7-8, —	0.65

Phần thứ hai, quyển thứ 1, — 0.45

Tiền cước gửi Recommandé, mỗi quyển 0.20

— *cả 6 quyển gói làm một.* 0.60

Quyển thứ ba và thứ tư, phần thứ nhất đóng nhập một.

— năm — sáu —

— bảy — tám —

Vụt xác. — Ngày hôm kia vào hồi 2 giờ chiều có người vứt xác một đứa bé con gái mới chừng lên 3 tuổi ở bãi cỏ ở phố Richaud rẽ sang phố Trùng-khi. Khám xong đã cho đưa tử thi đứa bé ấy vào nhà xác.

Lừa đảo xe đạp. — M. Trần-quang-Tin cho thuê xe đạp ở số 119 phố hàng Đồng thua Cà-Trước cùng một người nữa vào thuê một cái xe đạp hiệu Libérator đáng giá 45 đồng.

Cuộc đánh số lấy đồ đạc. — Mme Mus, đốc học trường Cao-đẳng tiểu học Tây đương ốp đặc chính một cuộc đánh số lấy đồ đạc (Tombola) để giúp cho các trẻ em sau này :

1. Hội cứu-tế các dân bị lụt;
2. Hội nuôi các con gái Tây lai mồ côi;
3. Hội nuôi các trẻ con ta mồ côi!
4. Quĩ làm phúc của học-đường;
5. Hội các người mù lòa về chiến tranh, số 25 phố Bailly, Paris.

Mỗi vé bán 0 $ 20. Số vé bán được đến 450 tập, mỗi tập 5 cái, cộng là 2250 cái vé

Ngày sẽ số định vào ngày 25 Novembre 1926 tại trường Nữ-học tây.

Người thừa phái. — M. Ngô-văn-Hưng cựu học sinh năm thứ tư trường bảo-hộ, quán làng Mỹ-đô, phủ Lạng-giang Bắc-giang (Bắc-giang), nay được bổ thừa phái hạng tư, hàm chánh sáu phẩm văn giai (9-1), và bổ đi huyện Đông-[illegible]

Tại Đan-phượng, cựu học sinh trường Thừa phái Sơn-la, quán làng Chiêng-lỵ (Sơn-la), nay được bổ thừa phái hạng năm, hàm tăng sử phẩm văn giai (9-1) nay bổ đi châu Mai (Hòa-bình).

Trộm hoa. — Đêm hôm 21 octobre tên Ng-văn-Vân và Ng-văn-Tỉnh trèo qua cửa vào vườn hoa của M. Dufourcq, ở gần trường Hội-nhạc Hanoi ăn trộm hoa đem bán cho một người hàng hoa tên là Đỗ-thị-Đông ở làng Hữu-tiệp (Hà-đông) lấy 0$44. M. Dufourcq đi qua chợ hàng hoa ở cửa hiệu Gô-đa, nhận được 11 hoa của mình liền đến trình sở cảm. Hiện đã bắt cả những đứa ăn trộm và người mua hoa, để xét hỏi

Lăng mạ linh cảnh sát. — Trần-Lương, trước cầm máy xe hơi cho một ông Tây ở số Kinh-tế, một hôm đi qua đường Cột-cờ, có người linh cảnh sát gọi hỏ', liền lăng mạ ngay. Nên bị tòa Thương-chính phạt 8 ngày tù, nay đã phải bắt giam tại nhà pha Hanoi.

Đã bắt được. — Ngày tháng tư vừa rồi, một người hàng thịt tên là Ng-thị-Mít, ở đường Amiral-Courbet số 12, có đơn kiện tên Phạm-văn-Hà, quán làng Nhật-tảo, tổng Cốt-dương, huyện Phú-xuyên, tỉnh Hưng-yên, đi đòi tiền thịt được 18$10 rồi trốn đi mất. Từ đấy sở Mật-thám truy tầm mãi, nay mới bắt được giải ra tòa án xét xử.

Một bọn cướp. — Hôm 17 octobre hồi 8 giờ có một bọn chừng 7, 8 người xấu vào nhà một bà cụ tám mươi tuổi tên là Lê-thị-Tường ở phố Gia-Ngư, số 2, hiếp cô một đứa con gái 13 tuổi, rồi cướp đồ đạc trong nhà, sau vì thấy động nên chúng bỏ cả lại, mà chạy đi trốn. Nay sở Mật thám đã bắt được 5 đứa giam để tra cứu.

Hội-chợ Hanoi

Mọi việc ở Hội-chợ năm nay sẽ bắt đầu từ ngày 22 Novembre, đến ngày 12 Décembre thì thôi.

MÙA RÉT NĂM NAY.

1000 Pardessus bán chiếu khách

Pardessus kiểu Hoa-kỳ cầu vai liền

có thắt lưng :	giá 1m10	giá 5 $ 40
»	» 1.05	» 5.30
»	» 1.00	» 5.20
kiểu Pháp	» 1.10	» 5.20
»	» 1.05	» 5.10
»	» 1.00	» 5.00

Quí khách nào muốn mua buôn xin hỏi giá riêng.

DEMANGE Hanoi.

TÀU DÒNG CHIEF

Tấn bi-kịch sẽ ra ở trên mặt bể, làm đoạn vui, nhiều nỗi sầu, sầu vui thay đổi từng lúc ở trong hai tiếng đồng hồ, khiến cho ai ngồi xem ở trong rạp, cũng phải cười, phải cảm động. — sự vui, sự cảm động đến lòng người ta ở đời cũng là sự thường vậy — vui quá cũng chẳng nên, buồn lắm cũng chẳng mong.

Tấn tuồng ảnh này làm ra hợp ý đủ hai thứ vừa vui vừa buồn, của hội United Artists đặt và làm ra, ai đã sành xem chớp ảnh cũng đủ rõ là một phim ảnh của tuồi làm ảnh rất có giá trị.

Nào ai vui quá mà muốn buồn hay ai đã trải quá sự buồn mà muốn mua vui một vài tiếng đồng hồ xin đến rạp Cinéma Palace, từ thứ tư 20 đến thứ ba 26 octob e 1926, sẽ được vừa ý.

CHỈ CÓ MỘT THỨ THÔI

Thuốc đau mắt vàng rất công-hiệu mà quý-khách đã hoan nghênh bấy nay thì ở trên lọ thuốc phải có biên rõ « *COLLYRE JAUNE selon la formule du Dr Casanx* ».

Thuốc cũng vàng, giấy gián lọ cũng vàng mà giấy bọc cũng vàng, các quý khách nên đòi bằng được như thế thì mới khỏi nhầm. 3023

CÁC NHÀ DÙNG ĐỒ ẢNH NÊN BIẾT

Vì hiệu báo chế Montès, 54 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được rẻ, nên hiệu lý lại có thể bán được các chất Hyposulfite de Soude, Bisulfite de Soude, Sulfite de Soude, Hydroquinone, và tất cả các thứ dùng vào nghề ảnh, theo giá rất rẻ.

Viết thư mà hỏi giá.

YẾT-THỊ

Quan Đốc-lý Hanoi nghiệm ra rằng bao nhiêu người có nhà đất ở Thành-phố, không ở nhà mình, thường hay bỏ giấy thúc của sở khu bạc vì chỗ ở không nhất định và đến khi có giấy báo nộp thuế lại không nhận được nên có lời bà cáo để những chủ có nhà ấy phải gửi ngay chỗ ở nhất định đến phòng Nam-chính tại tòa Đốc-lý để đến vụ thuế sang năm (1927) khỏi phải thúc dục nữa.

VIỆC BẮC-KỲ

HẢI-PHÒNG

Phái bộ Nhật bản. — Phái bộ Nhật bản đã ở Saigon ra tới Haiphong tạm trú tại khách sạn Ishiyma, đường Bonnal. Chiều hôm kia. Phái-bộ có đến chào quan Đốc-lý Krautheimer, rồi đi xe tay ngoạn cảnh các phố trong thành phố ta.

Lính lộ đương trốn. — Chuyến tàu *Azay le Rideau* đáp bến Haiphong chiều thứ tư vừa rồi, có chở một toán lính Lộ-đương ở Alger sang, nhưng trong khi đi Colombo, tới sông đào Suez tại 11 người nhảy xuống bể trốn mất, tới Colombo lại 8 người nữa trốn mất. Hiện mới bắt được có một người.

Bán khí giới không có phép. — Người Khách Tchung Tchang-San ở số 24 phố Fonteblêau và người Khánh Lương-a Hing ở số 63 đường Chaves, sau can việc chứa và bán các khí giới không có phép, nên đều đã bị bắt.

Mất cái mandat 218 đồng. — M. Vũ-đức-Nhạ, chủ hiệu Kim-hoàn « Thuận-đức », số 88 phố Commerce Haiphong, có trình rằng ngày 19 octobre đánh rơi mất cái mandat 218 đồng, số 591566 ở Fort Bayard gửi về.

HƯNG YÊN

Ái tín. — Có tin buồn rằng Nhacmẫu Mỹ Vũ-đình-Hanh thấy sĩ trước có tòng sự ở đây và mới đất sang Vientiane được 2 tháng nay thì thọ hồi 5 giờ chiều ngày 20 octob e, chiều ngày 22 octobre hồi 2 giờ đã đưa đám an táng tại nghĩa địa hội Hợp tế. Cụ thọ 72 tuổi.

Vậy xin có lời chia buồn với quyến.

KIẾN-AN

Khánh thành trường học. — Ngày mồng chín tháng tám ta tức là ngày 15 octobre 1926 vừa rồi tại làng Lâm-động, tổng Hoàng-pha, huyện Thủy-nguyên đã làm lễ khánh thành trường học làng ấy. Dự lễ có quan chánh-phó công-sứ, quan Học-chánh Bắc-kỳ Lafferranderie, quan đốc-lý Haiphong Krautheimer, quan tuần-phủ, quan thương-tá cùng các hàng hương chức trong tổng. Trước khi dự tiệc, ông giáo trường có đọc 1 bài ở ân-văn bằng chữ Pháp cảm ơn các quan đã hạ cố đến dự lễ, trần-thuyết về nỗi khó khăn lao khổ đầu trong nền học-chính nước Nam, và xin các quan lưu tâm đến để cho nhà trường chóng có kết quả về vang. Được M Han-Cang tức Đàm-văn-Cung là người đã sáng lập ra nhà trường ấy, đứng ra nói về tình hình làm trường, và yêu cầu với các quan xin trợ cấp. Rồi đến quan thương-tá cũng đọc một bài, khuyến các học sinh nên năm chỉ học hành và tỏ lời khen M Hàn Cang. Các quan có đáp từ và tỏ lời phê dụ. Lúc đến, lúc dự tiệc đều có cử nhạc. Lễ làm rất long trọng người đi xem đông như hội, ai nấy đều có vẻ vui mừng hình như cũng có lòng nhiệt thành với việc công ích.

Hoàng-Văn lai sao

VIỆC TRUNG-KỲ

HUẾ

Việc khai khẩn. — Cứ như các bản thống-kê của thành-phố, thì việc khai-khẩn ở các tỉnh, từ đầu năm đến giờ phát đại lắm. Tính đến ngày 31 Décembre 1925, thì số đất sẵn sàng cho ta gia khai khẩn, công là 61.985 hectares, trong số ấy chỉ có 15 220 hectares là cấp hẳn. Kể từ 1er janvier 1926, về các đơn xin khẩn đất, và hiện đang ta xét, cộng gần được 300.000 hectares. Cái phong-trào khai khẩn ấy không phải chỉ thịnh riêng về tỉnh Kontoum mà thôi, nhưng là về khắp cả địa hạt Trung-kỳ.

Giúp dân bị lụt Bắc-kỳ. — Ngày chủ nhật 24 octobre, hồi 15 giờ 30, tại khu đất của bà Thê-thao, phố Paul Bert, sẽ có cuộc foot-ball đá hội nhà binh ở Huế, và hội Thể-thao đã thi với nhau. Số tiền thu được sẽ gửi cho hội-đồng Cứu-tế dân bị lụt Bắc-kỳ.

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM

(Payements en timbres-postes)

Nhiều ông gửi tiền trả báo-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho báo-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài từ ra những tiền đổi chỗ ở, còn thì báo-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Les misérables

DE VICTOR HUGO

(Suite)

Alors, par une sorte d'instinct, pour sortir de cet état singulier qu'elle ne comprenait pas, mais qui l'effrayait, elle se mit à compter à haute voix un, deux, trois, quatre, jusqu'à dix, et, quand elle eut fini, elle recommença. Cela lui rendit la perception vraie des choses qui l'entouraient. Elle sentit le froid à ses mains qu'elle avait mouillées en puisant de l'eau. Elle se leva. La peur lui était revenue, une peur naturelle et insurmontable. Elle n'eut plus qu'une pensée, s'enfuir ! s'enfuir à toutes jambes, à travers bois, à travers champs, jusqu'aux maisons, jusqu'aux fenêtres, jusqu'aux chandelles allumées. Son regard tomba sur le seau qui était devant elle. Tel était l'effroi que lui inspirait la Thénardier qu'elle n'osa pas s'enfuir sans le seau d'eau. Elle saisit l'anse à deux mains. Elle eut de la peine à soulever le seau.

Elle fit ainsi une douzaine de pas, mais le seau était plein, il était lourd, elle fut forcée de le reposer à terre. Elle respira un instant, puis elle enleva l'anse de nouveau et se remit à marcher, cette fois un peu plus longtemps. Mais il fallut s'arrêter encore. Après quelques secondes de repos, elle repartit. Elle marchait penchée en avant, la tête baissée, comme une vieille ; le poids du seau tendait et roidissait ses bras maigres : l'anse de fer achevait d'engourdir et de geler ses petites mains mouillées ; de temps en temps elle était forcée de s'arrêter, et chaque fois qu'elle s'arrêtait l'eau froide qui débordait du seau tombait sur ses jambes nues. Cela se passait au fond d'un bois, la nuit, en hiver, loin de tout regard humain ; c'était un enfant de huit ans. Il n'y avait que Dieu en ce moment qui voyait cette chose triste.

Et sans doute sa mère, hélas !

Car il est des choses qui font ouvrir les yeux aux mortes dans leur tombeau.

Elle souffla it avec une sorte de râlement douloureux ; des sanglots lui serraient la gorge, mais elle n'osait pas pleurer, tant elle avait peur de la Thénardier, même loin. C'était son habitude de se figurer toujours que la Thénardier était là.

Cependant elle ne pouvait pas faire beaucoup de chemin de la sorte, et elle allait bien lentement. Elle avait beau diminuer la durée des stations et marcher entre chaque le plus longtemps possible. Elle pensait avec angoisse qu'il lui faudrait plus d'une heure pour retourner ainsi à Montfermeil et que la Thénardier la battrait. Cette angoisse se mêlait à son épouvante d'être seule dans le bois la nuit. Elle était harassée de fatigue et n'était pas encore sortie de la forêt. Parvenue près d'un vieux châtaignier qu'elle connaissait, elle fit une dernière halte plus longue que les autres pour se bien reposer, puis elle rassembla toutes ses forces, reprit le seau et se remit à marcher courageusement. Cependant le pauvre petit être désespéré ne put s'empêcher de s'écrier : O mon Dieu ! mon Dieu !

En ce moment, elle sentit tout à coup que le seau ne pesait plus rien. Une main, qui lui parut énorme, venait de saisir l'anse et la soulevait vigoureusement. Elle leva la tête. Une grande forme noire, droite et debout, marchait auprès d'elle dans l'obscurité. C'était un homme qui était arrivé derrière elle et qu'elle n'avait pas entendu venir. Cet homme, sans dire un mot, avait empoigné l'anse du seau qu'elle portait.

Il y a des instincts pour toutes les rencontres de la vie. L'enfant n'eut pas peur.

VI

Qui peut-être prouve l'intelligence de Boulatruelle

Dans l'après-midi de cette même journée de Noël 1823, un homme se promena assez longtemps dans la partie la plus déserte du boulevard de l'Hôpital à Paris. Cet homme avait l'air de quelqu'un qui cherche un logement, et semblait s'arrêter de préférence aux plus modestes maison de cette lisière délabrée du faubourg Saint Marceau.

On verra plus loin que cet homme avait en effet loué une chambre dans ce quartier isolé.

Cet homme, dans son vêtement comme dans toute sa personne, réalisait le type de ce qu'on pourrait nommer le mendiant de bonne compagnie, l'extrême misère comb née avec l'extrême propreté. C'est là un mélange assez rare qui inspire aux cœurs intelligents ce double respect qu'on éprouve pour celui qui est très pauvre et pour celui qui est très digne. Il avait un chapeau rond fort vieux et fort brossé, une redingote rapée jusqu'a la corde en gros drap jaune d'ocre, couleur qui n'avait rien de trop brillant, cette époque, un grand gilet à poches de forme séculaire des culottes noires devenues grises aux genoux, des bas de laine noire et d'épais souliers à boucles de cuivre. On eût dit un ancien précepteur de bonne maison revenu de l'émigration. A ses cheveux tout blancs, à son front ridé, à ses lèvres livides, à son visage où tout respirait l'accablement et la lassi ude de la vie, on lui eût supposé beaucoup plus de soixante ans. A sa démarche ferme, quoique lente, à la vigueur singulière empreinte dans tous ses mouvements, on lui en eût donné à peine cinquante. Les rides de son front étaient bien placées, et eussent prévenu en sa faveur quelqu'un qu'l'eût observé avec attention. Sa lèvre se contractait avec un pli étrange, qui semblait sévère et qui était humble. Il y avait au fond de son regard on ne sait quelle sérénité lugubre. Il portait de la main gauche un petit paquet noué dans un mouchoir ; de la droite il s'appuyait sur une espèce de bâton coupé de la sorte qu'on le nomme, en argot, un *merlin*. Ce bâton avait été travaillé avec quelque soin, et n'avait pas trop méchant air : on avait tiré parti des nœuds, et on lui avait figuré un pommeau de corail avec de la cire rouge ; c'était un gourdin, et cela semblait une canne.

(A suivre)

Những kẻ khốn-nạn

Là bổ tiểu-thuyết, của ông Victor Hugo

NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch.

(Tiếp theo)

Bấy giờ nó mới chịu một cái lương-năng xui-khiến để cho nó ra khỏi cái cảnh-ngộ lạ-lùng mà nó không hiểu được, làm cho nó khiếp-sợ đó, nó bèn lên tiếng mà đếm một, hai, ba, bốn cho đến mười, khi đếm mười rồi, nó lại đếm lại từ một. Nó đếm như thế thì tự-hồ thấy hoàn hồn lại mà cảm-giác sự-vật quanh mình được thật hơn lúc trước. Hai tay nó múc nước ướt cả, lúc ấy nó mới thấy lạnh. Nó bèn đứng dậy. Từ dậy lại sợ, một cách sợ tự-nhiên mà không thể sao đè nén được. Bấy giờ nó chỉ còn nghĩ một điều là chạy đi trốn. Chạy rồ thật nhanh, chạy qua rừng rậm, cho đến chỗ có nhà, có cửa sổ, có đèn sáng. Con bé đưa mắt xuống thì lại thấy cái thùng. Tội-nghiệp con bé sợ mụ *Thénardier* đến nỗi không dám bỏ thùng đó mà chạy đi được. Nó bèn hai tay xách lấy cái quai thùng. Xách thấy nặng lắm, ỳ-ạch mới nhấc được nổi.

Nó lạch-đạch đi được chừng mười-hai bước, nhưng cái thùng vừa đầy, vừa nặng, nó lại phải đặt xuống. Con bé thở một lát rồi lại cố xách thùng lên mà đi mạch nữa, lần này thì đi được một thôi dài hơn. Lại phải đứng lần nữa. Nó nghĩ một vài phân đồng hồ rồi nó lại đi. Con bé đi ngã về đàng trước, đầu thì cúi xuống như bà già vậy. Cái thùng nước nặng quá làm cho hai cánh tay ống sậy phải nỗi gân; cái quai sắt lạnh thì làm cho ê dại và giá như đồng cả hai cái bàn tay ướt. Thỉnh-thoảng nó lại phải nghỉ, mỗi lần nó đang đi mà đứng lại như thế thì nước trong thùng lại tràn ra mà chảy xuống hai chân nó không đi bi-tất. Cái bi-chân ấy xây ra ở giữa một khu rừng, đương đêm khuya, mùa đông lạnh ngắt, xa nơi có người ở không còn có mắt ai nom thấy; mà con bé thì mới lên tám tuổi. Lúc đó chỉ có Chúa Trời làm chứng cái việc sầu-thảm đó mà thôi.

Hẳn lại có vong-hồn mẹ nó nữa, than ôi!

Bởi vì nhân-gian ta có những sự oan-nghiệt quá, khiến cho người chết rồi nằm dưới mả mà cũng phải mở mắt.

Cái hơi thở con bé kêu lên o o, nghe như đau-đớn; tiếng khóc đưa lên nghẹn cổ mà không dám khóc ra, khuất mặt mà cũng còn sợ đòn của mụ *Thénardier*. Con bé luyện mãi đã thành một thói quen, lúc nào cũng cầm như mụ kia có đấy vậy.

Tuy vậy nó đi ỳ-ạch như thế thì không đi được xa lắm, mà đi lại chậm. Nó cũng đã hết sức rút cho ngắn những chỗ nghỉ lại, mà mỗi lần đi thì cố đi cho nhiều. Nó sợ lỡng lên mà nghĩ, đi như thế phải ngoại một giờ mới về tới nhà. thì chắc thế nào rồi cũng phải đòn. Cái lo ấy hòa lẫn với cái sợ một mình ở trong rừng rậm, thành ra một thân con trẻ mà mang hai cái sợ. Người thì đã nhọc lử ra rồi, mà đi mãi chưa ra được khỏi rừng. Khi nó đi đến một cây hạt-dẻ đã cỗi, là một chỗ nó đã từng quen đứng, thì nó nghỉ lại một lần nữa thật lâu. Nghỉ đã rồi nó mới thu hết sức khỏe lại mà xách thùng lên, rồi cứng-cáp mà đi về nhà. Tuy vậy con bé cũng chán-ngán buồn-bã vừa đi mỏn than: Trời ơi là trời!

Giữa lúc ấy thì bỗng nó thấy thùng nước tự dưng hóa nhẹ như không. Thì ra có một cái tay ai to tướng cầm lấy quai thùng mà nâng hẳn lên. Con bé ngẩng đầu, thì thấy một cái bóng người đen sì cao cao mà ngay như cái cột, đi bên mình nó ở trong bóng tối. Người này ở đâu đến đàng sau nó mà nó không biết, rồi cứ lẳng-lặng mà xách lấy cái quai thùng nước cho nó.

Trong đời người ta, phàm gặp cái gì cũng tự nhủ trong tâm-linh có cái lương-tri nó bảo cho biết trước rằng lành hay dữ. Con bé lúc ấy không sợ.

VI

Có lẽ Boulatruelle là kẻ khôn-ngoan

Trong cái buổi chiều hôm lễ Giáng-sinh năm 1823 đó, nguyên có một người đi chơi tha-thẩn lâu lâu lắm, ở quãng vắng nhất, con đường *Hôpital*, tại Ba-lê; người ấy tự-hồ đi tìm nhà trọ, mà xem ra thì có ý muốn tìm nhà nào xấu xí nhất trong xóm đó là xóm tồi nhất ở ria miền thành-ngoại gọi là *Saint-Marceau*.

Xem sau này thì biết rằng người ấy quả đã có mướn được một cái phòng ở xóm vắng-vẻ đó rồi.

Xét như cách ăn-mặc và cả trong dáng-điệu thì người ấy vào cái hạng gọi là ăn-xin mà ăn-xin phong-nhã, cái cảnh cực nghèo mà lẫn lộn với những cách điềm đủa sạch-sẽ. Hai cái ngoại-dạng đó it khi cùng thấy ở trong một người, ai gặp cũng phải cảm hai thứ thịnh tình, kính-phục cái nghèo mà lại tôn-phục cái nết tự trọng. Cái mũ đạ tròn đã cũ mà chải thật sạch, cái áo *ô-đanh-gốt* đã bạc và đã mòn đến tận lần sợi to, nguyên bằng thứ dạ thô sắc hồng-hoàng, thời bấy giờ sắc áo ấy không lấy gì làm lạ, trong bận áo *gi-lê* tài khoét theo một kiểu đã từ thế-kỉ nào, quần cũng dạ thâm đã bạc hai bên đầu-gối, bít-tất bằng dương-mao thâm, đôi giầy bằng da thật dầy có khuy đồng. Mới nom nghĩ là một ông gia-sư nhà đài-các nào ngày xưa đã theo chủ đi ngoại-quốc mới về. Nom cái đầu bạc phơ, cái trán nhăn nheo, cặp môi xám ngắt, cái vẻ mặt nhọc-nhằn chán ngán, thì ai cũng tưởng đã ngoài sáu-mươi rồi. Ấy thế mà nhìn cái dáng đi tay rảng thong-thả mà cứng-cát, cái bộ cử-động mạnh-mẽ, thì lại tưởng mới độ năm mươi mà thôi. Mấy cái vạch nhăn trên trán thật là có tướng. Ai nhìn kĩ cũng phải coi là người đạo-mạo. Khi mở miệng có một cách chậm môi, mới thoạt nhìn như khắc tính, mà nhìn kĩ lại ra người khiêm nhiên vô cùng. Trong con mắt nhìn thì có một vẻ điềm-nhiên sầu-thảm lắm. Tay trái thì xách một cái khăn gói nhỏ, tay phải thì chống một cái gậy, chừng rất đâu ở hàng rào nhà ai. Cái gậy ấy tuy vậy đã có gọt đẽo sửa-sang kĩ-lưỡng, nom nó không thô lắm. Những chỗ đốt thì có chạm-trổ, mà cái đầu gậy thì có đính nhựa đồ vào giả làn san-hô. Chính nó là cái gậy, mà nhác nom nó ra cái roi cầm tay cho lịch-sự.

(Còn nữa)

Những hồi tờ đầu, đã in thành sáu quyển, một bên chữ Pháp, một bên quốc-văn, bán giá như sau này :

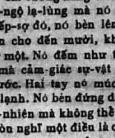
Phần thứ nhất.	Quyển I	223 trang, bán.	0 $ 50	*Ở xa phải trả thêm tiền*
	— II	203 —	0 45	*cước, mỗi quyển. . .* 0$ 20
	— III và IV 159	—	0 35	
	— V và VI 193	—	0 45	*Cả sáu quyển gửi*
	— VII và VIII 317	—	0 65	*làm một gói . . . .* 0,60
Phần thứ hai, Quyển I		213	0 45	

KHẢO VỀ Y-HỌC CỔ CỦA TA

Cẩm-nang trích lục

(Tiếp theo)

Phế-tạng

Phế(1) là phổi, phổi có nắp là to, một lá nhỏ, nắng phổi gọi là phế-quản (ống họng thở) thì có chữ in đậm.

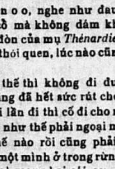
Chữ phế có chữ thị là chợ đứng bên, cho nên người ta nói phổi là nguồn sinh khí vì nó sống như cái chợ to, để thu họp các đồ hàng hóa.

Phổi bám vào đốt xương sống thứ ba, hình nó như cái hoa nở xòe ra số bốn phía, mà áp chụp lên quả tim, nên nó trắng phớt chất nó xốp mềm, trong có hai mươi bốn lỗ, để thông với tim, gan, lá lách và hai quả cật, phía dưới có thì đặc, không có lỗ thông khí, nên khi người ta bớp khí giới vào, thì nó phồng lên, khi người ta thử thán khí ra, thì nó tẹt lại, nó là một cơ hồ rất quan hệ của người ta, để vận-hành khí huyết — nó hợp với bì mao và thông khiếu lên mũi.

Nạn kinh nói : Phổi cần nặng ba cân ba lạng, khí phách người ta nhờ cả vào phổi.

Gặp điều (quãng năm giờ sáng) khí huyết các kinh mạch rót vào phổi.

Tâm-tạng

1. Khí quản là cái luồng thông khí ở tim sang phổi.
2. Tỉ bộ là cái luồng thông khí ở tim xuống lá lách.
3. Can bộ là cái luồng thông khí ở tim xuống gan.

4 Thân bộ là cái luồng thông khí ở tim xuống hai quả cật.

Tim là quả tim, quả tim ví như ông vua ở trên ngôi cao, người có bảo lạc làm thành quách, (bảo lạc là màng mỡ vàng bọc chung quanh quả quả tim), thần minh người ta chứa cả vào quả tim.

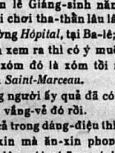
Quả tim ở phía dưới cuống họng thì (khí quản) và ở trên màng da mỏng dính ngang trước bụng (cách mô) cuống quả tim bám vào khớp đốt xương sống thứ năm, phồi gan là lách quả cật, đều có dây nhỏ thông vào quả tim cả.

Trong quả tim khí nhiều, huyết ít. Tim thì họp với các kinh mạch và thông khiếu lên lưỡ.

Nạn kinh nói :

Quả tim nặng mười hai lạng, trong có bảy lỗ, ba ngăn, thì tinh chứa được ba vốn tinh trắng, hình quả tim tròn nhọn như cái hoa sen chưa nở, mà phía dưới đặc, cuống quả tim có bốn dây to thông vào bốn bang, (3 dây thông vào lá lách, gan, và quả cật, còn dây thông sang phổi và khí quản) ngoài có màng mỡ bọc lấy (bảo lạc) dưới dưới có màng da mỏng dính ngang bụng, để ngăn trọc khí không cho xông lên tim và phổi. — Giờ ngọ (quãng 12 giờ) thì huyết các kinh mạch rót vào quả tim.

Tâm-bảo-lạc

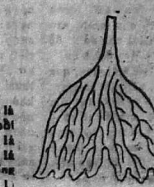
Bảo-lạc là cái tổ sen bám vào dưới quả tim, để ngăn trọc khí ở dưới bụng không cho xông lên quả tim.

Nạn kinh bảo bảo-lạc không có hình, nhưng cứ như lời ông Hoạt-bá nhân nói : bảo lạc là vỏ quả tim, để cho giữ hình trọng quả tim, nó là những gân nhỏ như tơ kết lại thành cái mạng mà bao bọc ngoài mỡ quả tim. Vậy thì nạn-kinh bảo bảo lạc không có hình là không phải, mà cho thứ mỡ vàng sẫu bám ngoài quả tim là bảo lạc, cũng không phải.

Lại suy lời bàn sách Linh-lan-bí-điển có nói rằng : (đến chung ở chính giữa ngực, người ta khi vui khi mừng cốt tự đó), mà tay xem ra tâm bảo lạc ở trên màng da mỏng giữa ngang trước bụng, (cạnh mô) để gặp cảng việc cho quả tim, thì ngồi nó ở chính ngay vào chỗ khí hải, vậy đến chung tiêu là bảo lạc.

Giờ tuất (quãng tám giờ tối) khí huyết các kinh mạch rót vào bảo lạc.

Can-tạng

Can(2) là gan, ở phía dưới màng da mỏng giăng ngang trước bụng (cách mô) nó sáng với da dày sáng hơn vào đến xương sống thứ 11.

Trong gan khí nhiều, huyết ít, tinh hồn người ta chứa rất vào gan.

Gan phải họp với gân, và thông khiếu lên mắt.

Phía trên có giây bám vào phổi và quả tim, phía dưới thì đặc kết ông có lỗ thông khí

Nạn kinh nói : Buồng gan có bảy lá, phía bên tả ba lá, phía bên hữu bốn lá, (5 lá to và 1 lá cật) cân nặng bốn cân bốn lạng.

Họ Hoạt nói : Buồng gan đứng tiệm về bên tả (nghĩa là nó xế về phía quả cật bên tả và ở dưới mạn sườn bên tả.

Gặp sẩu (quãng bốn giờ sáng) khí huyết các kinh mạch rót vào buồng gan.

Đởm phủ

Đởm (3) nghĩa là mật.

Trái mật bám trong lá gan sát, trên dưới cùng không có lỗ thông khí, cho nên không tru ền vận hóa.

Trong mật có thứ tinh trấp sắc xanh mà có ánh nhấp nhoáng, mách Nan kinh nói :

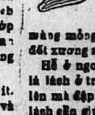
Trái mật cân nặng ba lạng ba ly, chiều dài ba tấc, thể tích chứa được ba vốn tinh trấp, nó là một cái kho rất thanh tịnh, chỉ thu nạp thấy khí thôi.

Trong mật huyết nhiều khí ít.

Tiểu chú : Người ta khi thương xót mà chảy nước mắt, vì thương thì tâm hỏa động, nước trong mật nhân có lửa nóng mà bốc hơi lên, cho nên động thương là có nước mắt.

Giờ tí (quãng một giờ sáng) khí huyết các kinh mạch rót vào trái mật.

Tì tạng

Can tì (4) hình như cái lá cây, có nơi mới gọi là cái lá lách.

Lá lách với dạ dày cùng chung một cái màng mỏng, dính vào bên tả khớp đốt xương sống thứ mười một.

Hễ ở ngoài có tiếng gì động, thì lá lách ở trong bụng cũng động nẩy lên mà đập vào dạ dày, bởi vậy lá lách cần giúp cho việc tiêu hóa.

Lá lách thì họp với các nhục, và thông khiếu lên môi.

Trong lá lách khí nhiều huyết ít, ý chỉ người ta chứa cả vào lá lách.

Nạn kinh nói :

Lá lách nặng hai cân ba lạng, chiều rộng ba tấc, chiều dài năm tấc; trong có thứ nguyên lông chứng năm cân, để bên với huyết được ăn năm tạng.

Giờ tị (quãng 10 giờ trưa) khí huyết các kinh mạch rót vào lá lách.

(Còn nữa) Phùng-năng-Tĩnh

(1) 月 nhục là thịt. 市 thị là chợ. 肺 phế là phổi

(2) 肝 Can là gan. 干 Can là can phạm. Can nghĩa là gan mà bên nữa nó có chữ can phạm, nên người ta mới ví buồng gan như ông tướng quân bạo dạn mà có tính hay can phạm các tạng khác.

(3) 膽 đởm là mật. 担 đởm là đờm đang. 澹 đạm là đạm bạc.

Chữ đởm là một trong danh với chữ đờm là đờm đang, vậy thì mật người ta vì cũng như ông tướng quân trung trực bạo dạn, có thể đem đang được công việc to lớn, mười một tạng phủ có sợ gì, phải nhờ trái mật mới quyết định được.

Chữ đởm chạnh tên với chữ đạm, cho nên mật là cái kho rất đạm bạc, không thu chứa một vật chất nào cả.

(4) 脾 Tì nghĩa là lá lách, trong chữ tì có chữ điền là ruộng đứng xế bên hữu, cho nên biết bẩn rằng tì thuộc thổ, mà ở trong nó cũng lệch về bên hữu.

卑 tì là thấp. 月 nhục là thịt.

Chữ tì là thấp đứng ở bên sau chữ nhục là thịt, thành ra chữ tì. Bởi vậy lá lách nằm ở đằng sau dạ dày mà thấp hơn dạ dày một ít.

LỆ MUA, BÁO

Xin nhắc lại để các ngài được biết rằng : tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các tiệm quí ông nào mua thì gửi tiền cho ; bổ không có tiền gửi theo giấy mua thì báo quán không trừ lại. Mua báo thì tính từ năm ngoái mùng một tháng tây trở đi cho gọn.

Các việc linh trưng và đấu giá

Đến ngày 25 octobre hồi 15 giờ tại sở Công-chính Hanoi sẽ mở linh trưng lục lâm đường Arg tỉnh số 73 từ năng-xuyên đến quang-nguyên tỉnh Hà-đông.

Về làm đường : 3.432 $ 00

Ký quỹ tạm : 50 00

Ngày thứ hai 25 octobre 1926. — Hồi 16 giờ tại sở Công-chính Hanoi sẽ đấu giá làm một cái nhà ăn và một nhà tắm cho trường nam Sư-phạm Hanoi. Việc này trước định vào 18 septembre nay hoãn đến 25 octobre 1926.

Ngày 27 octobre 1926 hồi 15 giờ. — Tại nha Thương-chính Hanoi và Saigon mở linh-trưng các sở và giấy in cho các sở Thương-chính trong năm 1927. Tiền linh trưng phải khai bằng bạc và bằng xu.

Điều lệ để tại tòa án nha Thương-chính Hanoi và phòng kế-toán nha Thương-chính Saigon.

Ngày thứ tư 27 octobre 1926. — Hồi 13 giờ tại nha Thương-chính Hanoi và Saigon cho linh-trưng việc in sổ và bán các giấy in dùng trong sở Thương-chính năm 1927. Tiền bán phải linh bằng bạc và xu.

Điều lệ để tại sở Thương-chính Haiphong.

Ngày 28 octobre 1926 hồi 9 giờ. — Tại dạo Hòa-xa phía Bắc, ở nhà ga Hà-nội gọi linh trưng cho các đạo Hòa-xa phía Bắc ở Hà-nội và Trung-kỳ trung-tương ở Tourane.

Lô thứ nhất. — Bảy vạn bốn nghìn kilos (74.000 k.) dầu để làm trục bánh xe.

Lô thứ hai. — Sáu vạn sáu nghìn kilos (66 000 k.) dầu để làm các ton máy.

Các giấy mẫu và việc linh trưng này để tại phòng giấy ông kỹ sư chính dạo hỏa-xa phía Bắc (Bureau de l'Ingénieur Chef de l'Arrondissement des chemins de fer du Nord gare Hanoi) và phòng giấy ông chánh ở Hàng-hải (Service Maritime du Tonkin) tại Haiphong.

Ngày 8, 6 và 9 novembre 1926. — Hồi 8 giờ sáng tại sở Kiểm-lâm Hanoi bán đấu giá mấy khu rừng của sở Công-sản.

Rừng tỉnh Phú-thọ và Tuyên-quang thì bán vào ngày 8 novembre.

Rừng tỉnh Hải-ninh và Quảng-yên (trừ đảo La Table không kể) thì bán vào ngày 6 novembre.

Và rừng đảo La Table thì bán vào ngày 9 novembre.

Mỗi đơn xin đấu giá chỉ được mua một khu mà thôi.

Ai muốn biết thêm điều gì nữa thì cứ hỏi tại sở Kiểm-lâm Hanoi, các tòa sứ tỉnh Phú-thọ, Tuyên-quang, Hải-ninh và Quảng-yên cùng các sở Kiểm-lâm Phú-doan, Phú-yên-bình Phan-thương, Tuyên-quang, Việt-trì, Ao-kai, Tiên-yên, Quảng-yên, Phobai-chợ, Hongay, Tân-lập và đảo La Table.

Đến thứ ba 9 Novembre 1926 này, sẽ gọi lĩnh trưng lấy 4.000 mẫu đất, để lập chỗ Vũng-Tượng trên đường Paginier Hanoi.

Gấy xin linh trưng phải để đến quan Đốc-lý Hanoi, hạn đến 4 giờ chiều thứ hai 8 Novembre là cùng.

Tiền ký quỹ nhất định 4.000 fr.

Tiền ký quỹ nhất định 4.000 fr.

Các giấy má điều-lệ về việc gọi linh trưng này để tại phòng Lục-lộ tòa Đốc-lý. Ai muốn xem cứ đến đấy mà xem, từng tự 8 giờ đến 11 giờ, chiều tự 2 giờ đến 5 giờ.

SÁCH LUẬT

Quan phó Bình-lương, *A Dijean de la Baltie*, giáo-sư trường Cao-đẳng Đông-pháp, mới soạn một bộ luật sau này :

1° QUỐC-TẾ CÔNG-PHÁP (Droit international public) giá. 2 $ 00

2° QUỐC-TẾ TƯ-PHÁP (Droit international privé) giá. 2 . 00

3° HÀNG-HẢI PHÁP-LỆ (Droit maritime) giá. . . . . 1 . 80

4° THƯƠNG-LUẬT HỌC (Droit commercial) giá . . . . 3 . 00

(Tiền cước gửi đi các tỉnh, tính ngoài)

Bộ luật này, soạn toàn bằng chữ Pháp có

BÁN TẠI ĐÂN-QUỐC T

Tự do diễn đàn

Chức trách hội-viên hội mục hàng tỉnh thế nào?

Nước ta nguyên là một nước quân chủ, nên việc chính trị đều bởi ở tay nhà thì định, ít khi hỏi đến dân gian. Từ khi nhà nước Đại-pháp sang bảo hộ, theo chính sách dân chủ mà thay quyền hành nói ở dân, lấy ý kiến số đông gắp tiền lộ-phí như một viên quan chức, đối đãi thật là tử tế. Cho việc hệ trọng các quan đều địa hạt thỉnh cầu với quan Thống-sứ, mua thứ III tháng 17 trong số chỉ tên tiếu-hạ thay đổi địa hạt, sửa sang đường sá, đề điều sông ngòi, các việc lợi tài, việc cai trị, đều phải hỏi đến hội viên, và hội-viên được bàn nói cả.

Thế thì chẳng tránh một người hội viên có phải là nhỏ đâu, cũng là một người đại biểu như nghị-viện vậy, hẳn là phải có học thức, có tư tưởng, và phải cần biết công việc lợi hại trong hạt huyện mình là thế nào, thì khi hội đồng mới biết đường bàn nói, thỉnh cầu có ích lợi cho dân được. Nhưng hễm về một nỗi nước ta đã bao năm nay theo chế độ quân chủ, cái tục thiên quyền lợi, phẩm hàm, bằng sắc, ở chốn thôn quê đã thành ra thói quen, nên chẳng gì có bằng sắc quyền lợi thì cho là danh giá nhiều người tỉ tỉnh làm, còn như chức hội viên coi hình như là bị vị vậy, mà người ra làm thì cũng có người chỉ qui nể phỉ tiền mua lấy tấm bằng ông nọ, người đi bàn thì cũng nhiều tiền thôi, còn như nghĩ đến sự công ích mà bàn một người xứng đáng để làm tại biểu cho dân tôi không dám nhận nói rằng không, nhưng thật cũng hiếm lắm. Vì chẳng làm một người hội viên thì một năm chỉ có bảy hội đồng là cùng, đến, còn ngày tuy vậy tỉnh nhỏ không sao tiếp gì đến việc trong hạt huyện mình nữa, thế mà khi hội đồng muốn, bàn nói thỉnh cầu cho có ích lợi, thì thật là khó lắm. Vậy thì để làm hội-viên mà không bỏ gì để lại cho người làm dấu phi phạm thì khỏi tội bao giờ, và chẳng lẽ cái nghĩa như nghề anh em mình đây, khác gì cái nấm trốc thót, bọn khỏi chết là may. Lúc tôi mới tới đây cũng thường cùng anh em mến làm cho thêm rộng cái đất nước này, nghĩ lẽ nói mình làm nên khá khá, ai ngờ bây giờ cũng như trước mà biết đâu sau này không như bây giờ, vì chưng bọn quan Tây thấy mình hoành-hành một cách bạo động như vậy sắp sửa về đồng ở đây, anh em mình lại khó bỏ anh nhau chi bằng ngày mai tôi sẽ xin phép anh tôi mà lại về tiên-đạo vui thú cảnh gia thất lưới như xưa còn hơn, chứ cứ như thế này mãi, vị tất đã nên công-trạng gì.

Nói xong ra ý tuyệt vọng.

Bọn cướp kia nghe thấy nói vậy trước còn khẳng-khái không chịu, sau nghe thấy anh trái công nói càng thêm sợ-hãi, mấy người hội viên sẽ chước lượng điều gì thật là đích đáng thì làm giấy sẵn để khi hội đồng mà thỉnh cầu.

2. Các quan phủ huyện đối đãi với người hội viên có điều gì bàn nói về sự công ích, cũng nên lưu tâm, và có sự gì công ích ở trong hàng huyện cũng nên cho người hội viện biết.

3. Người hội viên nào làm hết chức phận, thì nhà nước cũng nên theo thực nước Nam mà đặc thưởng cho. Và cũng người hội viên đối với nghị viên đều là đại biểu mà dân bầu lên, để giúp việc nhà nước. Tuy nghị viện giáp vụ đại thời-sự tại sẽ giá trị hơn, nắng tiền lộ-phí và các quyền lợi thì hội viên còn hơn nhiều quá; thế nào nghị viên thì nhiều người danh-giá đua nhau nhau mà ra làm, còn hội viên thì ít người lưu ý đến. Mong rằng chính-phủ soi xét mà chỉnh đốn lại, và các bạn đồng sự cũng lưu tâm, trước nữa giữ lấy giá trị cho mình, sau nữa bình lấy quyền lợi cho dân, để khỏi phụ cái tổng là dân đại biểu.

Tôi nhân đương làm hội viên, qua cẩu nào hay cẩu lấy, nên viết bài nay; Chẩu ai đọc đến cũng cho là tự tâm tư lợi, nhưng xin độ giá lấy lẽ công bằng mà suy xét kỹ, đừng vội bình phẩm mà oan cái tấm lòng thành thực của tôi; thì tôi đội ơn vạn lần.

Vũ-duy-Thiện
Hộ-viên Trực-ninh, Nam-định.

Đoản-thiên tiểu-thuyết

Một tấn thảm kịch ở dưới gốc «quếo»

(Tiếp theo)

Bấy giờ bọn cướp lại mời anh thuyền chài lên thuyền mà giết gà làm rượu thịt là mười phần trong đắc. Khi nửa chừng tên cướp mới bảo rằng:

— Ta vẫn biết anh là người trí-kỷ mong rằng anh sẽ giáp ta một tay thì con sống này mấy chốc lại thêm bon. Ta nhiều tuổi xin nhận làm anh còn người ít tuổi xin để làm em, ý người nghĩ thế nào?

— Xin vâng.

— Thuyền bè ta đâu kẻ có cái sẵn em rửa được là 10 cái, ta cho em cai quản năm cái, em nghĩ thế nào?

— Tuật là hân hạnh cho em quá!

— Thôi em chớ quá khiêm. Tôi nay em được cai quản 5 cái thuyền ấy muốn làm gì tùy ý miễn là trong khi làm việc thì chớ có thị thường, nặt phải rất nghiêm; em nên thận rõ.

— Xin anh chớ nói lắm, em đây cũng có thể giáp anh được một tay xứng đáng..

— Thế thì anh giao cái trọng trách ấy cho em sẽ ắng phải là đường đột vậy.

Cái độc-giả cũng thừa biết rằng người thuyền chài ấy là ai? chính là cô con gái thứ hai ông tổng Cờ. Từ khi cô bợp đắng cùng bọn cướp, thấm thoắt được một tháng rồi, đối với bọn cướp ở dưới thuyền mình thật là trong đắc. Có một đêm cô bợp cả lại mà nói rằng:

—Tôi bất anh em thật đã hết lòng, song thiết tưởng mãi như thế này thì vị tất đã được yên phận đến già đâu, ý các anh em nghĩ sao?

Trong bọn ấy cũng có đứa ngẫi ra bộ suy nghĩ có một vài đứa khẳng-khái thì nói rằng:

— Cớ sao lại lại nói như vậy. Non sông đã được đến thế này, thì lo gì chẳng có một ngày nên hoa thơm gấm dệt..

— Không phải là tôi bảo thế nghĩa là anh em có thể sướng được mãi đâu, đời kiếm ăn được ở mãi trên mặt sông này chẳng. Than ôi! Từ xưa đến nay những người làm điều phi pháp thì rồi khỏi tội sao được, và chẳng lẽ cái nghề như nghề anh em mình đây, khác gì cá nằm trốc thớt, bọn khỏi chết là may. Lúc tôi mới tới đây cũng thường cùng anh em mến làm cho thêm rộng cái đất nước này, nghĩ lẽ nói mình làm nên khá khá, ai ngờ bây giờ cũng như trước mà biết đâu sau này không như bây giờ, vì chưng bọn quan Tây thấy mình hoành-hành một cách bạo động như vậy sắp sửa về đồng ở đây, anh em mình lại khó bỏ anh nhau chi bằng ngày mai tôi sẽ xin phép anh tôi mà lại về tiên-đạo vui thú cảnh gia thất lưới như xưa còn hơn, chứ cứ như thế này mãi, vị tất đã nên công-trạng gì.

Nói xong ra ý tuyệt vọng.

Bọn cướp kia nghe thấy nói vậy trước còn khẳng-khái không chịu, sau nghe thấy anh trái công nói càng thêm sợ-hãi, mấy người nghĩ một hồi lâu rồi đồng-thanh mà nói rằng:

— Chúng tôi cũng xin theo.

— Ấy chớ! không được! Một mình tôi xin cầu vị tất đã được, huống chi tất cả, 2, 30 người thì xin sao cho được.

— Xin chẳng được thì ta cứ đi, bất-tất phải được với chẳng được.

— Ấy xin! Xin các anh chớ làm huyện-não! Nếu ý các anh đã nhất-quyết như vậy thì tôi xin bàn một kế này. Nay mai đây anh tôi có định đi cướp một nhà kia, vậy anh em cứ như thế, như thế thì chẳng những anh em ta thoát-thân mà lại còn hi-vọng nhiều điều khác nữa.... Các anh em nghe chưa?

Bấy giờ bọn cướp lại đồng-thanh mà nói rằng:

— Diệu kế! Diệu kế! Thật là diệu kế!

Cách đây được ít lâu có một đêm thấy ở vùng gốc «Quếo» được sáng rực gió, trăng in rậy đất, kẻ giáo-mác người súng ống, đương đuổi một bọn cướp. Bọn cướp bị quan quân đuổi riết, mỗi đứa đều chạy tản ra một nơi không kịp xuống thuyền lẩn-thoát. Mà quái lạ thay! Lúc bấy giờ không thấy bóng một chiếc thuyền nào cả. Đó chính là cái kế của tên cướp được tha và cái ơn của cô con gái thứ hai ông tổng Cờ đã bày ra cùng Quan huyện khi trước. Nguyên từ khi tên cướp được tha và cô con gái tổ ý Cờ họp-đảng cùng bọn cướp, ngày đêm lại giữ cái bổn-phận là đồng-đảng với bọn chúng, duy chỉ khác là khi nào chúng định đi cướp đâu thì lại lẻn báo quan. Hôm ấy chúng định lên cướp một nhà ở vùng ấy thì quan Huyện cùng lính tráng và dân làng đã dặn bị sẵn sàng nên chỉ bọn cướp chưa kịp ra tay thì quan quân đã đuổi chúng chạy tan-loạn mỗi đứa một nơi. Bấy giờ quan Huyện chọng mấy tên lính phong ngựa đuổi theo tên tướng cướp cách xa chừng 20 thước. Đang sau có mấy người phu-tuần đốt đuốc chạy theo. Đến chỗ đường bẻ quan huyện lại phải xuống ngựa chạy chân thì tên tướng cướp nhảo dịp ấy đi chạy được một quãng xa. Tên tướng cướp lúc bấy giờ vì chạy đã lâu, chân đã mỏi, sức đã kiệt định bụng sẽ chạy đến một cái mô đất kia sẽ chạy lất sang mà nấp vào đấy để cho quan quân chạy qua. Song vừa đến nấy thì đã thấy một người cầm-cung ở trong đống đất nhảy ra vừa giơ cao đao lên thì tên tướng cướp đã ngã khụ-u xuống. Tên tướng cướp tay khỏe song đương lúc bất ngờ và sức-lực đã kiệt-lắm không sao đánh lại được, vừa bị một đao đâm tới ngực thì đã ngã ngay xuống đất rồi. Vừa lúc ấy thì quan huyện cùng mấy tên lính và mấy tên tuần-kiểu đuổi đến nơi thì trông tên tướng cướp thấy đã bị thương nằm ở dưới đất bên cạnh có một người đàn ông đứng thì không sao khỏi lấy làm ngạc-nhiên, vội tỏi rằng:

K'a có hai đấy à?

Tên tướng cướp nghe thấy vậy mới mở mắt ra, định-thần lại, nhìn rõ vào mặt người đàm mình vừa rồi, rồi sẽ ho mấy tiếng mới mà nói rằng:

— Khá khen thay con gái tổng Cờ. Ta bấy giờ cánh đã ngắt mười năm qua, suốt giải trường giang lấy vô số kể là ở quãng gốc «Quếo» không kể, bóng một chiếc thuyền cướp nào cả.

Thanh-vân Tiền-tức-Quế.

Luận thư-pháp

(Tạo pháp là pháp cuốp sử)
(Trích dịch Âm-bàng thất văn tập)

(Tiếp theo)

Vua Cao-tổ nhà Hán có câm ơn ông Ung-xỉ là người cho trước hầu, có hẹn cùng ông Dinh-Công mà chém đi để rao ở trong quân, chính là cái ý, khi làm vợ người khác thì muốn cho cụp ý với mình, đến khi làm vợ mình, thì lại muốn vì mình mà vì kẻ khác. Bọn quân chúa lại còn biết rằng, loài người có cái tính hám danh dự, chỉ thường phạt một thân mình thôi, cũng chưa đủ khuyên răn được, bèi thế khi lấy được nước rồi, bước lên ngôi vua rồi thì sai ngay thần hạ chép sử để trước mắm cái cẩn vàng cái thước ngọc ấy, để thưởng phạt các tội lỗi đời trước, nhân thế để hở ý cho bọn tôi tớ cảm mình rằng, chúng bay nên bắt chước người này, chúng bay chớ theo lối người kia, có là cái quyền thuật rất tinh ranh rất thâm hiểm của bọn quân chủ. Đực ngàm niên hiệu Sùng-tỉnh và niên Liệu Thuận trị, giá không có Hồng-thân Trà, thì nhà Thanh làm gì mà còn đến ngày nay, giá có thêm một Sắc-kỉ-Pháp, thì nhà Thanh cũng làm gì mà có được đến ngày nay, thế mà trong sử, thì Hồng-thân-Trà là người bợn bày tội phản nghịch của triều Thanh, mà Sắc-kỉ-Pháp là người đã bọn bày tội trung nghĩa của triều Minh. Lấy hai đường ấy mà phân biệt và đoán định nhân cách Hồng-thân-Trà và Sắc-kỉ-Pháp, thì ai chẳng chịu là phải, thương ta không muốn cho bọn quân chủ lợi dụng việc ấy để làm ngu dân và giữ ngôi vua được bền-vững. Thế xem thư-pháp của nhà chép sử ở Trung-quốc trong hai nghìn năm nay, có một chữ nào không giúp sức cho bọn quân-chủ không. Bọn quân chủ vì mối lợi riêng của mình mà làm thế, thì đã đành rồi, không đủ trách nữa, ta không hiểu những nhà tự cho mình có cái sự-nghiệp danh-sơn, có cảm ơn gì bọn quân chủ, mà cũng ra sức ủng-hộ ngôi vua cho họ. Giá-Khảo-lâm-sự N.Z là người Trung-quốc tất cũng bị những lời chê nhiếc như Triệu-Cơ và Đông-Trác, giá Mai-đắc-Nật đã ở Trung-quốc tất cũng được hưởng danh giá như Không-minh và Quách-tử-Nghi, sao thế? là vì cái tinh-thần của các nhà chép sử ở Trung-quốc vẫn thế.

Ta không bảo rằng chép sử trên bỏ thư-pháp, e bảo rằng thư pháp thì nên như Anh-hùng-truyện của Bê-nhĩ-đặc-kỳ, đáng cái lời bi-tráng lâm-ly để tả cái sự-nghiệp tinh-thần của người đời xưa, khiến cho trăm đời về sau ai đọc đến cũng phải thanh-thế ngợi-khen, chân đến tay mân, người nào tính chất tuổi hèng thì ắt tự lập, người nào tính chất tham ô thì hóa thành liêm, kích phát cái tinh-thần của người ta, để nuôi thành cái khí hoạt bát; chớ không nên bắt chước lối kinh Xuân-thu, ngụ ý chê khen ở trong vài chữ, khiến cho người đời sau đọc sử, phải dùng công-phu thích đến mấy giang giấy mà cũng vẫn chưa rõ hẳn cái ý của người chép thế nào. Ta bảo rằng thư-pháp thì nên như sử La-mã của Cát-bỉ-nặng, lấy cái lý-tưởng vĩ-đại cao-thượng, chế khéo tinh-chất của cả một dân-tộc, thế này là hơn, thế này là kém, đời này vì cái nguyên nhân này mà được suông thịnh, đời kia vì cái nguyên-nhân kia mà phải suy vong. Khiến cho các dân-tộc đều sau, đọc sử ấy, rồi lấy đó làm gương mà bỏ nhau rằng chúng ta nên làm những điều này, chúng ta không nên làm những điều kia. Thư-pháp như thế, mới thật là có bổ ích cho sự tiến-hóa của nhân quần, cho sự hưng-thịnh của quốc-gia, chớ quyết không nên tuyên-khoa những phương tôi tớ chế sẵn cho một nhà họ, và những người kiêu-tinh làm những việc cái-cầu, để giam người sau vào con đường chật hẹp khó khăn, không còn có chút gì là hứng-hái hoạt-bát nữa. Các ông đã đọc sách sử-ký của Thái-sử-công tuy chưa phải là cái khuôn-phép hoàn-toàn của nhà chép sử, nhưng mà là ông thầy tổ các nhà chép-sử ở Trung-quốc, thì ai cũng công nhận như thế cả. Tuy xem thư-pháp cách sử-ký, có bao giờ lại như Ngũ-đại sử của Âu-dương Tu và Cương-mục của Chu-tử, thấm những chữ, nhai từng câu, chỉ khoe khoen khoe-khéo về những việc tầm-thường vô-vị, mà đến nỗi sự việc tốt-lớn như giới như bỏ, thì lại không mo-màng đến bao giờ.

(Còn nữa) X. dịch thuật

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng da dày, đau dạ dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Cố thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai: 1$40

Có bán tại: Nhà Ba chuông, Hanoi 5902

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi chỗ ở, muốn báo-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho báo-quán cả giấy quấn báo, chứa lại thì cho thì biết, rõ ràng vào đấy, và gửi theo hai báo (0$12 tiền tem cũng được) để chỉ cho giấy quấn khác đi.

Nếu không gửi tiền theo thì sẽ để nguyên như số báo phải trả năng hơn.

Nhà Ba-chuông

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết sữa. Trị bệnh mất ngủ, khi huyết suy yếu, thần thể mỏi mệt gầy còm, hay ai kém huyết đình ra rào phải, làm cho hay ho một.

ẤY LÀ

THUỐC NƯỚC BỔ HUYẾT MÁU HỒNG

NHỮNG LỜI RAO VẶT

(Les Petites Annonces classées du T. B. T. V.)

MỖI DÒNG CHỮ **0$10** MỘT LẦN

Bản-quán mở ra mục này, cốt để giúp các bạn đọc báo, cần mua-bán đổi-chác thứ gì, thật rẻ để tìm mà giá đáng vào mục này lại rẻ tiền.

Giá tính cứ 0 p. 10 một dòng, các ngài chỉ mất độ 2, 3 hào cũng có thể đăng báo được. Không những thế lại còn tiện cho ngài nào cần mua-bán thứ gì, cứ xem ở lời rao vặt, đã chia ra từng mục, thật tiện mọi đường.

Giá 0 p. 10 một dòng, là tính cho các ngài không mua báo đông-niên, còn ngài nào mua báo đông-niên, khi nào muốn đăng vào mục rao hàng này, thì xin gửi cho bản-quán cái giấy cuốn-báo, bản-quán xin tính rút xuống 0 p. 08 một dòng.

B. Q.

Nhà đất bán
(Immeubles à vendre)

Muốn bán một miếng đất linh 200 m2 ở Bạch-mai giá rất rẻ, Hỏi tại M. Ng.-văn-Toản, 61, phố hàng Bông, Hanoi, sáng từ 7 giờ đến 11 giờ, chiều từ 2 giờ đến 6 giờ. 5.742

Bán một cái nhà tây ở Haiphong, Boulevard Henri Rivière, số 32, giá 4.500 $ 00. Hỏi tại số 7, Julien Blanc, Hanoi. 5.804

Muốn bán một cái nhà kiểu tây, đất rộng 200 thước tây vuông, ở phố hàng Mã-mây (Rue des Pavillons noirs) Hanoi, số 73, ai muốn mua thì hỏi tại số 37, phố hàng Điếu. 5.023

Vì đi xa mà bán: một cái villa có đủ dạc, có đủ các nhà phụ ở giữa Đồ-sơn. Xây bằng Ciment, đá và gạch. Lợp ngói tàu. Trông ra bể và miền chung quanh đầy tiện nghi. Có đường đi riêng. Có 2.300 thước ngoại giả lại còn một miếng đất 250 thước vuông để làm chỗ ô auto. Người muốn mua giá dân cũng được. Giá 4.000 đồng. Hỏi tại nhà báo. 5.925

Nhà cho thuê
(Maisons à louer)

Nhà số 4 phố hàng Giò (B4 Gia-long) cho thuê. Hỏi tại nhà báo. 5.927

Xe ô-tô
(Automobiles)

Vì đi xa muốn bán ngay xe ô-tô Renault, 5 chỗ ngồi, 11 mã-lực, chạy tốt, giá rẻ. Hỏi tại: M. Legris, 152, Avenue O'd'Endhal, Haiphong. 5.895

MỘT DỊP TỐT

Vì thừa nên muốn bán bớt một cái ô-tô hiệu Peugeot 10 mã-lực, 5 chỗ ngồi, có đủ các đồ phụ. Ai muốn mua đến hỏi tại nhà báo. 5.899

Vì đi xa nên bán: Auto 10 c.v. *Rolland Pilain* chạy thật tốt. Từ khi mua chưa hề chữa qua. Có đủ cả áo xe và nhiều đồ phụ. Đèn secours mạ kền thật sáng. Người muốn mua giá dân cũng được. Giá 1.200 đồng. Hỏi tại nhà báo. 5.924

Tại Haiphong có bán 1 chiếc auto hiệu Delage, 7 chỗ ngồi, có 2 bánh phụ, có đèn điện phụ hiệu Magondeaux, còn tốt lắm, có đủ đồ đạc phụ tùng. Hỏi tại số 230, phố Marine, Hạ-lý. 5.929

Xe-ngựa
(Voitures hippomobiles)

Một cái xe ngựa forme Américaine hãy còn tốt, bán 80 $, đủ cả đồ phụ-tùng, mua mới 230 $ có facture. Ai mua hỏi tại M. Phạm-huy-Thành, tri-huyện Tứ-kỳ, Hải-dương. 5.922

Xe-đạp, xe mô-tô
(Vélos, motos)

TRÈS BONNE OCCASION, pour cause de départ:

Une bicyclette Peugeot «Touriste» avec accessoires. Prix: 25 $ 00.

S'adresser: 95, Rue Jean Dupuis, Hanoi. 5.931

Súng và chó săn
(Chasse)

Muốn mua một khẩu súng săn «Verney Carron» calibre 20. Hỏi tại nhà-báo. 5.766

Sách vở
(Livres)

Muốn mua một pho tự-vị cũ «NOUVEAU LAROUSSE *Illustré*. Đáng 7 quyển một pho. Hỏi tại số 20, Phố Tiên-Tsin, Hanoi. 5.767

Muốn mua một «collection Đăng-cổ tùng-báo.» Ai muốn bán hỏi tại nhà báo. 5.809

Muốn mua:
(On achète:)

Muốn mua tủ gương đựng quần-áo, tủ kính đựng sách vở, bàn giấy. Giá rẻ. Hỏi tại nhà-báo. 5.891

Trường học
(Ecoles)

Leçons de Français, jusques et y compris la Rhétorique.

Leçons de Latin, Cours Préparatoire et 1re Année par Professeur Français qui se rend à Domicile. Ecrire: L. P. 126, Rue Duvillier. Prière donner adresse exacte. 5.795

Lớp dạy Latin và Anglais

Bắt đầu từ 1er octobre lại Trung-Bắc Học-hiệu, 22 phố Lamblot, sẽ mở một lớp tối nữa chuyên dạy Anglais và Latin.

Trong một tuần lễ, một thứ chữ ấy dạy ba buổi tối.

Học-phí mỗi tháng định như sau này:

Học một thứ chữ: 4 đồng

Học cả hai thứ chữ: 6 đồng

Ai muốn biết thêm điều gì, cứ đến hỏi tới Trung-Bắc Học-hiệu.

Lật vật
(Divers)

Muốn đổi các thứ tem Đông-pháp lấy tem các nước. Ai có hỏi tại bản-quán. 5.808

Sở Đạc-điền tư của M. Phan-văn Đường trước ở Phố hàng Bông số 149, nay dọn lại *số 1 phố Tân-hưng*, gần Ga hàng Cỏ, 5.915

MUA VÀ BÁN ĐỒN-ĐIỀN CÙNG CẤT NHÀ, CHO VAY CÓ ĐỒ BẢO-ĐẢM

Cứ lại tại nhà ông GRENÉS là người thế kinh kỳ-giám định, ở số nhà 3, con đường Hàng-Kèn. 5.930

MẤT CÁI MANDA 218 $

Ngày 19 octobre, tôi đánh rơi một cái mandat 218 đồng, số 391.566, ở Fort-Bayard gửi về. Tôi đã trình báo. Vậy ai bắt được, cho tôi chuộc, tôi xin đa tạ.

VŨ ĐỨC-NHẠ

5.931 88, phố Commerce, Hải-phòng

Lạc em

Tên tôi là Nguyễn-văn-Thụy, xin có lời về nhờ quý-báo làm ơn đăng giúp cho tôi một việc như sau này xin đa tạ vô cùng:

Nguyên tôi đi làm xa ở nhà có đứa em gái tôi tên là Nguyễn-văn-Hảo 17 tuổi, thấy mẹ tôi có cho em tôi về Hanoi học chẳng may giời mà nghe anh em vui chơi quá chốt nhỡ tiêu mất tiền rồi lại bị người nhà sĩ-nhục nên sợ mà đi đã ngót hai tháng rồi, thấy mẹ tôi tìm dâu cũng không thấy, mà tôi ở xa không biết làm sao được, lòng thời bồi rồi nghĩ mà buồn, vậy xin có mấy nhời đăng lên báo-chương để nhờ các quý ông quý bà biết mà mách bảo cho thấy mẹ tôi là M. Đội-Toa ở phố Vĩnh-thành số nhà 36 tỉnh Vĩnh-yên, đủ có tốn tiền phí tổn sau tôi xin hoàn lại và xin có lời đa tạ về sau, nếu không, nhờ các quý ông quý bà có bảo em tôi viết thơ cho tôi cũng được ạ.

Nguyễn-văn-Thụy
Secrétaire des Travaux publics (Annam) Lao-bao. 5.914

Ai biết báo giùm. — Bản-quán tiếp được bức thư sau này, xin có người nào xem báo ở Lạng-sơn.

Tên tôi là Nguyễn-văn-Bân ở làng Dy phò, tổng Mọc-hoàn, huyện Duy-tiên, tỉnh Hà-nam, nhờ quí báo làm ơn đăng lên báo-chương hộ một việc như sau này:

Nguyên mẹ tôi tên là Hoàng-thị-Thơ 70 tuổi lên chơi với người chân rượt gọi bằng cô ở ngõ Bích xã Ấm-hạ, tổng Ấm-thượng, huyện Mọc-hoàn, tỉnh Phú-thọ, khi về có mua được 10.000 nứa và 2.000 lá gồi, lúc xuất về thì tên Bích là cháu cô cho con tên là Hoàng-văn-Khâm đưa về đến Việt-trì hôm 29 septembre 1926 hồi 8 giờ tôn làm thuê thì cô bước vào cạnh một cái hồ khác, hồ ấy có nứa là và nan, mà hồ ấy thì cô ở ngoài, hồi 3 giờ chiều tên Khâm lấy được giấy thuế ra bỏ tìm thì không thấy nữa, rồi tên hồ ấy ức thuê tìm thấy hồ sông Nhị-hồ về tới địa-hạt tôi gần tỉnh Hưng-yên và bảo cho tôi biết, mà hôm ấy là ngày mồng 2 octobre, thì tôi khẩn tôi cho người nhà đi tìm cho ngay song vẫn chẳng thấy. Vậy thì ông bà nào biết ở đâu báo giùm hộ tôi xin lạ ơn.

5.913

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ-neo,
15 chân-kính
Mặt số kim
có chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11$50
BÁN TẠI HIỆU:
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI
3011

Tại hiệu MOREAU Jeune
5, phố cửa nhà thờ, Hanoi
Mới đến nhiều các thứ dạ may quần áo rất đẹp kiểu tối tân — Dạ đủ các thứ rất lịch-sự ở Paris — Muốn lấy mẫu thì viết giấy
3012

Cải-lương Hí-viện
RẠP HÁT MỚI
42, Phố Hàng Bạc, Hanoi
Sắp sửa diễn
CHÂU VỀ HỢP-PHỐ
Chèo cải-lương
Tối thứ bảy 23 Octobre
Diễn lại
OAN BA THỊ-KÍNH
Chèo cải lương
Soạn giả: Nguyễn-đình-Nghị
Lần này có sửa đổi lại cách ra trò.
Tối chủ-nhật 24 Octobre
Thu nửa tiền
CHỌN ĐÁ THỬ VÀNG
Hát chèo cải-lương
Hài kịch rất buồn cười
Hai cô cậu kén chọn một cách khác thường, hai bên cùng lập kế thử nhau, thế mà thành ra xuýt nữa cậu cả vỡ nhàm phải con nu. Kịch này có ý khuyến giới về việc hôn thú và bổ ích cho gia-đình giáo-dục
Tối thứ hai 25 Octobre
GÌ GHÊ ĐA ĐOAN
Mấy đời bánh đúc có xương.
Mấy đời gì ghê có thương con chồng.

新民書館
MỚI XUẤT BẢN:
LÊN BẢY
Mỗi cuốn 0$12
Cước thường 0$03
Cước recommandé: 0$13
Bán buôn tại Tân-Dân Thư-Quán, 29, phố hàng Bông-đệm, Hanoi.

CÁC NGÀI MUA THAN
Các ngài có muốn mua than Criblé hay than Menu ở mỏ Es-poir (Hoành-Mô) thì mới các ngài cứ đến hỏi tại nhà giấy công-ty mỏ than Đông-triều số nhà 21, đường Jules Ferry, Hải phòng.
5.891

Thưởng nguyệt đêm thu
Có mấy công-tử, nhân đêm thu vui vẻ, rủ một giảng trong, muốn đủ nhau đi thưởng nguyệt trong xóm bình khang. Đến nơi nghe chỗ nọ trống, chỗ kia đàn, các công tử thấy cảnh thấy người thì lòng thường nguyệt đêm hoa lại chạnh nỗi nước, liền vào một nhà chị em kia chưa có khách hát. Vừa đến nơi chuyện trò chỉ kỳ một hồi thì chị em pha nước dọn bánh ra để tặng các công tử thưởng nguyệt đêm thu. Đang ăn uống một công tử nói rằng: — Các chị đây mua được thứ bánh ngon thì sao không bán cho khách, lại mua thứ chả quết gì thế này chẳng có hương vị gì cả.
Vì chị em thấy rẻ mua thứ chả tạp hiệu, thấy các công tử chê hai không biết giá nhời lại làm sao mấy tìm cách nói đối rằng:
— Thưa các quan, chả lần đây chỉ có chả Kim-Thái là ngon nhất, nhưng vì chúng tôi không tìm thấy hiện, mấy phải mua thứ chả này, xin các quan xơi tạm vậy.
Một công tử thấy nói thế biết chị em muốn quịch mình, liền ngâm ngay một câu rằng:
Nhân vui tiện bước tìm vào
Chiếc chả Kim-Thái đây nào thiếu chi
Số ba hàng ngang là gì?
Hiện sau sơ tử ai thì chẳng hay
Các chị em nghe xong hiểu rằng sản nồng chả lần đã thọc sâu cả mà thịt không gắm thế ngán giá nữa.
Yan sumah

Furan **Đặc biệt! Đặc biệt!** Pervenche
Ở Pháp sang, — Từ ngày 10 Octobre
XE ĐẠP GIÁ ĐÁNG 55$00, BÁN CÓ 31$00
Thị giá bên Pháp tuy rằng đương lúc cao, song bản-hiệu muốn cho thiên-hạ biết cái tính chất đặc-biệt của xe FURAN và xe PERVENCHE, là hạng xe rất tốt, rất rẻ, nên bản-hiệu định bán hạ giá rao hàng trong một tháng thôi.
Xe PERVENCHE khung gập, kèn và men tốt, *jante* nửa kèn, một cái hãm lịch-sự, tay vịn kiểu Anh, hoặc cao vừa, có một cái chuông, một cái hơm, một cái xà-cốt, một cái che xích và một cái đèn, có giấy đảm bảo. . . . . 31$00
Xe PERVENCHE cũng đủ như trên này, nhưng có hai hãm đại lịch-sự 32.00
Xe FURAN khung gập, rất lịch-sự. Cũng đủ đồ như trên này, một cái hãm. 33,00
Xe FURAN cũng đủ như trên, nhưng hai hãm đại lịch-sự. 34.00
100 người mua đầu tiên sẽ được tặng một cái tay xe kiểu thấp vừa, hay kiểu TRIALS có thể dùng để đổi xe làm lối xe *demi course*, vật tặng ấy đáng giá 1$50.
Những người ở xa, hàng phải gởi đi, bản-hiệu sẽ buộc gói kỹ-càng không tính tiền phí-tổn.
GỞI ĐI KHẮP CÁC HẠT ĐÔNG-DƯƠNG
Số xe có hạn: Muốn mua xin gởi thư ngay đến M. DEBIOLLE độc quyền đại-biểu ở Đông dương
Chỗ ở mới, số 116, Avenue du Grand Bouddha, Haiphong — GIÂY NÓI SỐ 520
3057

? SINGER
Mấy lời ngỏ cùng các ngài mua máy góp ở những miền bị lụt
Thưa các ngài,
Bản công-ty có lời nhắc để các ngài biết rằng: Cứ theo như điều-lệ ở trong giấy cam-đoan của bản công-ty, mà khi các ngài mua máy góp đã ký nhận thì lệ góp tháng cứ mỗi tháng phải góp một lần. Nhưng vì đã hai ba tháng nay giời làm lụt-lội, vậy bản công-ty cũng để các ngài chịu góp bấy lâu, nay nhờ giời nước đã cạn và công-việc đã sẵn thì các ngài nên kíp gửi tiền về góp, chớ đừng nên để công-ty phải cho người đi đòi hỏi thêm phiền và các ngài sẽ phải chịu tiền lộ phí.
Đã nhiều lần bản công-ty phát cáo-bạch và đăng báo dặn các ngài nếu có mua mandat về góp máy thì nên gửi cho M. Lu-Buu-Di, song cũng còn nhiều ngài chưa hiểu cứ dùng tiền cũ nên bản công-ty lại phải gửi trả lại, vậy từ nay trở ải các ngài cứ gửi cho M. Lu-Buu-Di.
Cie des machines à coudre « SINGER »
42, Rue Phúc-kiến, Hanoi

SÂN-NHIÊN-ĐÀI
Sắp sửa diễn
HỢP-PHO-HOÀN CHÂU
Hát lối cổ
Vai trò nào theo câu hát ấy. Bạn hát đương luyện tập, xin tinh nguyện hát lối đương trường theo lối cổ.
Bản-hội sắp mở một:
Cuộc hát đấu rất rực rỡ
Tuồng Nam, tuồng Bắc, chèo Kim, chèo cổ, cải-lương đủ các giọng, các lối và các điệu.
Có giải thưởng to
Nay hiện đã có lính 50 vai vừa đào, vừa kép ở Hanoi và các tỉnh về, tinh-nguyện xin hát.
Bạn hát còn ai muốn dự cuộc này thì gửi giấy ngay cho bản-hội trước ngày 30 octobre 1926.
Khi nào khai diễn bản-hội sẽ loan-báo trước, và sẽ mời các quý-khách cùng các hội-viên đến chứng giám.
Tối thứ bảy 23 Octobre 1926
Diễn hai tích tuồng:
1· TRIỆT GIANG PHÙ A ĐẤU
2· PHÓ-HỘI LỄ TỨC
Từ hôm bản-hội mộ được bạn hát tuồng toàn người Bắc diễn, buổi nào cũng được các quý-khách hoan-nghênh lắm. Vậy đến ngày chủ-nhật 24 octobre 1926 này bản-hội xin chọn một tích tuồng đặc-biệt để hiến các cô các cậu học-sinh trong thành-phố. Đúng một giờ chiều khai diễn. *Giá chỗ ngồi ở dưới nhà từ hạng nhất đến hạng ba lấy đều nhau mỗi ghế là một hào (0 p.10).* Ai lấy vé trước thì được ngồi hạng nhất.
Còn trên gác thì để riêng mời các hội-viên cùng gia-quyến lại xem.
Ông bà Hội-viên nào muốn mang quý-quyến lại xin nhờ mang theo giấy vào cửa.
Bán vé từ tối thứ bảy.
Ngày chủ nhật 24 Octobre 1926
Hát tuồng
HẠ VŨ-VƯƠNG
DU GIANG-NAM
Hạng nhất, hạng nhì, hạng ba đều thu 1 hào
Bán vé từ tối thứ bảy
Tối chủ-nhật 24 Octobre 1926
Hát chèo
HƯƠNG-LỬA BẾN-DUYÊN
Tích chèo cổ rất hay và vui trò, nhất là chỗ Hồng-nương đi xin lửa, hát nhiều câu rất thâm-thuý.
Tối thứ hai 25 Octobre 1926
Hát tuồng
HOA-DUNG TIÊU-LỘ
3006

NHÀ BÁ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi
Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:
ABLENNOL
là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất: Santalol
chất: Salol
và chất: Uroformine
Giá 1$30 một hộp

Việc Nam-kỳ
SOC-TRANG
Vì một hào giết một mạng người. — Chiều ngày 12 Octobre vào lối 7 giờ rưỡi có tên Việt-minh-Khi quản suất nhà hội quán Tây chức, đi xe kéo số 1 về trả cho tên kéo xe tên là Nguyễn-văn-Đối một quan tiền, tên này kèn cựa đòi thêm một cắt nữa, tên Khi không cho tên Đối sân-si thì vụ sao đó gặp tên Khi là đưa nóng nẩy nên có đánh đuổi tên Đối, (chớ có lẽ nào tên Đối nắn nỉ xin thêm đã chẳng cho thì cho lại còn đánh đập người ta!)
Cái trong một khắc đồng hồ tên Đối trở lại kêu tên Khi làm sao cũng phải trả thêm cắt bạc, không thì ra khỏi nói (cerale) quyết một trận, một còn, một mất, chuyện nầy tên Khi khi giận sanh dan, lại kẻ nghịch của mình còn đến khêu gan, mới chạy ra rược theo đang đánh, chạy đặng cách chừng mười bước thì tên Khi lé quị đầu gối lõa hố và lấy tên Khi chạy ra có nói lớn, để tạo ra coi mầy làm tao cho biết, thì người vợ ngăn sẳng hết sức, nhưng trong khi hối hả nên không thể nào ngăn nổi, chỉ có chạy theo đến chừng thấy chồng mình té thì chạy lại đỡ dậy, tên Khi không tới trăng một lối, thở có hai cái rồi chết liền tại chỗ.
Người vợ thấy sao trong mình nóng mép cung ngỡ là lé nhằm vũng nước, đưa lên bóng đèn xem kỹ thì ra một vũng máu, Lí hồ lên xám lại ở tử thì liền nhà thương, còn tên Đối qua tay đám người rồi thì vừa chạy vừa la liền rằng: nó bị người ta rược chém nó, kỳ là kẻ thoát thân, khi hay đặng chẳng rõ đám người ta rồi, thì phần nhau lính một thầm có, linh tuần cảnh có, đi tùng nơi khắp chỗ cho đến 12 giờ khuya có ông quan lính là người bắt đi cướp có uống thêu nay bắt đặng tên Đối nằm nấp dưới đường mươn trường thầy dòng (tabard) qua ngày 13 Octobre vào lối 10 giờ rưỡi, đem đi thì tên Khi xuống nhà mồ, có ông cò có quan hiện lý, và cũng có dẫn thông sát nhơn đến khám tử thi.
Tên Đối đâm bằng con dao một lưỡi nhằm phía trên vá bên tay trái, cái dài dao đó có hai phân tây, mũi dao thấu tim nên chết liền có không thể cứu! đâm có một mũi đó thôi, mà một mũi đao rất nên oan nghiệt, mới tỉ ấy tên Khi trong nháy mắt, mà phải lỏ vợ yếu, con thơ, đã bất cải chết! ấy nó có sự ai đâu! nhưng chết như vậy nghĩ cũng bất thê thảm, cám quan Tây-Nam thấy tên Khi không đau mà chết, nên cũng động lòng nhơn, mở lại quyền cho quan Tây mỗi vị cho năm đồng, còn quí thầy và cò bắt, anh em cũng điều ít nhiều đặng cùng trong cuộc tổng chung, còn dư lại bao nhiêu trợ sắp cho con thơ vợ yếu.
Nay tên Đối giết người rồi nên kiếm thế chối mình nói rằng thì nó, mà thật vậy, nếu không thì nó, sao nó lại cầm dao đến thách chiến? Nghe nói tên Đối nầy có tiền-án cũng sanh về tội đâm chém.
Ôi, mạt cải bạc của là bẩn, mà sao lại nỡ tâm cầm dao đến thích người cho bỏ mạng, người đã chết rồi thì thân mình mới ra sao?

Hoàng-Quang-Thiện
BIJOUTIER
CERTIFICAT D'ART DÉCORATIF
91, Rue des Changeurs, Hanoi
Nhà làm đồ vàng, bạc rất khéo và cẩn thận.
30

Mới xuất bản *RẤT HAY! RẤT LÝ THÚ!!*
LỜI NƯỚC NON
Ở CÁC LỐI THƠ . . . . . .
TIẾP THEO CÓ TIỂU-THUYẾT
Một người kỹ nữ nước ta
(Chuyện một người thiếu-nữ nước nhà...) vì nợ nước, vì thù cha, vì muốn giữ tấm gương trong suốt... chẳng quản tấm thân liễu-yếu đào-tơ..... trải bao lên thác xuống ghềnh..... cho đến khi giết được kẻ thù... nàng lại tự quyền-sinh!..)
Rất hay! Rất cảm động.....
Sách đẹp, bìa đẩy, có vẽ, giá 0$30
Duyên-nợ phù-sinh thứ 1er 0$20
— thứ 2e 0 20
Bút Quan-hoài (D.N.P.S thứ 3) 0 30
Bán tại hiệu XƯƠNG-KÝ, số 35, phố hàng Thiếc, (35, Rue des Ferblantiers) Hanoi. và các hàng sách. Ai mua buôn có trừ hoa-hồng, sách gửi theo lối lĩnh hóa giao ngân. 5.920

GIƯỜNG HONG KONG
bằng sắt và bằng đồng, Lò-so — Nệm — Gối — Màn đen và các đồ dùng trong phòng ngủ — Giường gập để đi đường
THAY LO-SO — SƠN GIƯỜNG —
Hiệu TRỊNH XUÂN NGHĨA, 7 R. du Chanvre Hanoi — Tél. n° 502.

Dépuratif Ribal
Thuốc tẩy huyết và tiêu độc
Thuốc nầy rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.
Giá tiền: 1$30
Pommade Ribal
Làm cho đỡ đau, trừ trùng độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.
Giá tiền: 0$80
BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
81, phố Paul-Bert Hanoi
1040

VỆ-SINH-BÁO
Direction: 59 Rue Paul-Bert — Hanoi — Téléphone N° 95
Tòa báo VỆ-SINH đến nay đã nhận được *ngót một vạn bức thư xin gửi cho báo biếu không*. Vậy chi nay mai là *hết số báo biếu không* và Báo-quán không nhận giấy xin nữa. Vậy ngài nào còn chưa gửi tên đến thì nên kíp gửi, kẻo mất.
Nay làm sổ mới, vậy ngài nào *xưa nay vẫn nhận được báo, cũng cứ viết thư về cho* thì mới có tên, và sau mới còn có báo biếu gửi đến.
Cho tiện việc vào sổ, xin các ngài *viết thư thật vắn-tắt*, và cốt nhất là *biên tên và chỉ ở cho rõ*.
Ở góc bức thư, xin *đề to lên tỉnh* các ngài ở vào nữa, để khi đến nơi xếp ngay thư tỉnh nào vào tỉnh ấy cho tiện.
VỆ-SINH-BÁO
3002

POSTES RECETTE AUXILIAIRE HANOI B.
Sở Bưu-điện phố hàng Bồ Hanoi
Hòm bỏ thơ của sở giây thép phố hàng bồ mỗi ngày 7 chuyến lấy thơ. Những thơ từ bỏ vào hộp ấy sẽ được đi rất nhanh chóng.
Ở đây có bán cả các thứ tem, giấy tín chỉ, nhận thơ recommandée, bán và phát những Mandat Tây và Mandat Đông-pháp.
Các ngài có cần nói điều gì xin cứ đến đây lúc nào cũng có người chực tiếp.

Tại hiệu **CHARMEUSE**
Phố Liên-trì, số 43, Hà-nội
(Cuối đường hàng Kèn, bên tay phải, sau Hội-chợ)
CÓ BÁN:
Các thứ mũ dân-ông, đàn-bà, trẻ-con; — tất tay, tất chân, khăn; — áo đàn-bà, con-gái; — tạp hóa; — giầy đàn-ông; — khăn bàn, khăn ăn, khăn mặt, khăn tắm, khăn giải giường; — các thứ vải; — áo *sơ-mi* đi lễ, người-lớn, trẻ-con, áo *sơ-mi cellular*, áo-ngủ; — đồ chơi, vân vân.
Vừa mới sang mũ cắt-kết cho sốp-phơ, khăn quàng cổ lụa.
Hiệu « CHARMEUSE » BÁN THEO GIÁ QUAN TIỀN TẤY RẤT RẺ.

NHẢY DỊP BẠC CAO
Không đâu có hàng rẻ bằng
Bắc tôi vừa mới nhận được ở bên Tây gửi sang những mẫu hàng sau này: Giầy *pai tếp* để khiêu *boa*, cũng là các thứ *Boa gọc Lạnh, rạc Tim, boa* cổ bơn mốt, đều có cả. Hiệu tôi lại có bán các thứ: *Rước Mon, Sép Thơm* và *Bát Mép* hiệu « EDAC ». Khiêu dịp giá tiền bạc lấy cao, cho nên tôi mua được những thứ nâng trên rất rẻ lắm. Se giá bây giờ với mấy tháng trước, thì mỗi đồng bạc hụt tới 1$18, vậy giá được bao nhiêu tôi xin kiếu cáo quí-khách biết cả. Quí-khách chiếu-cố đến mua hàng ở bản hiệu sẽ biết các là sự thực, nhưng xin mua ngay, bảo sẽ tập này chính là cái buổi mà chúng mến hàng trên này bán chạy lắm. Kính cáo
ĐỐC-LOUIS, 75, Rue des Pavillons-Noirs
Ancien Rue Rôtie 83-87) Hanoi

KÝ TÊN KHÔNG RÕ
Bản-quán xin các ngài mua báo khi có việc gì viết thư đòi hỏi báo-quán, thì cho biết cái số in ở tờ giấy gói báo, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quấn ấy, để cho người làm đã tìm kiếm. Kẻo các ngài thường hay ký tên vẩn tắt, hoặc thấu quá, không sao đọc được, thành ra nhiều khi bản quán không biết ai mà trả lời.

Rượu bổ-đào: TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc về những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người ở trị không thì không ai có thể tin được!
Các thứ rượu nhỏ càng ngày càng thấy nhiều mãi ra, nhưng xét ra thì chỉ có thứ « *Tonique Tonkinois* » là có giá-trị hơn cả vì rượu ấy bao giờ làm cũng rất là cẩn-thận, đã từng được sắc chỉ của quốc-vương Đại-nam và Ai-lao ban khen.
Vậy như thế, thì các ngài cũng chỉ nên dùng thứ rượu ấy và nên nhớ kỹ lấy cái dấu hiệu của thứ rượu ấy.
Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, chỉ nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*
Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho linh-chất người bản-xứ.
Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI
Xin xem kỹ các cao bọc của bản-hiệu ở trong thứ tự từ bọc nhỏ đến bọc lớn.

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU

(hiệu dầu nai)

Một vị độc-giả có viết thư hỏi chúng tôi về cái giá-trị và cách dùng thuốc *Dragées Rabuteau* thế nào, vì ngài đã nhờ thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu dầu nai) ấy mà khỏi được bệnh hao tổn tinh thần, mòn mỏi sức khỏe, mà đã chuyển thành ra bệnh đau dạ dày và đau gân cốt.

Vậy xin kể ra sau này: Thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu dầu cai) này bào-chế có chất sắt là một chất rất bổ về đường khí huyết, lại có khí đạm-iam (iode) để lọc cho huyết được trong sạch mà làm cho tiêu tán những bọn bẩn ra ngoài hết. Người ta thường thấy phần nhiều người bị bệnh hư huyết, xanh sao và yếu đuối, đau mắt, đau cổng họng, có những mụn mọc sần sần lên ở mặt. Bạn bè con gái thì nguyệt kỳ không đúng, thường hay sinh ra đau bụng.

Muốn cho khỏi hết các bệnh ấy thì nên dùng độ vài lọ thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu dầu nai) là một thứ thuốc kinh-nghiệm đã lâu, lại là một thứ thuốc có danh-tiếng hơn cả.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả. 3045

Mal de Dos et Troubles Urinaires

Voici des signes importants pour reconnaître la faiblesse des reins et voici le traitement qu'il est utile de suivre si vous éprouvez des douleurs aigües ou sourdes dans le dos.

De même si vous ressentez des troubles urinaires avec urines troubles, foncées ou qui déposent, n'hésitez pas à employer les Pilules Foster.

Bien des douleurs et des signes inquiétants ont disparu, grâce à elles, d'une façon rapide et definitive.

Elles sont excellentes contre la cystite, le catarrhe et l'inflammation de la vessie, l'incontinence, les envies fréquentes avec brûlures.

PILULES FOSTER pour les Reins et la Vessie

La boîte: 7 fr. 80 — La double-boîte: 14 fr. Toutes Ph^ies ou Cie, H. Bisiac, pharmacien, 26, Rue Saint-Ferdinand, 26, PARIS (17e).

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính nóng mấy dọt.

Giá tiền 0$90

PARFUM des HUMANITÉS

(Sữ-Ký THANH-HOA)

Soạn-giả: E. VAYRAC
Dịch-giả: NGUYỄN-VĂN-VĨNH

Tiểu chữ Tây và chữ Quốc-ngữ đối nhau, giá mỗi quyển. . . .	2$00
Chữ Tây riêng hoặc chữ Quốc-ngữ riêng, giá mỗi quyển	1.00

Ở các tỉnh, xin dính thêm tiền cước gửi
Recommandé: 0$30 thứ 2$00
và 0$20 thứ 1$00

BÁN TẠI BẢN-QUÁN

Rất thuốc bột

SUDOL

thì lực khắc tuyệt nọ

RÔM-SẢY

Lúc dùng ngứa ngáy khó chịu được rồi thuốc Sudol thì thấy dễ chịu lạ thường, mà sau rôm-sảy không mọc lên được nữa.

Thuốc này quý vô cùng, mà giá lại rẻ.

Một hộp lớn: 0$50

Bán tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

Số nhà 59, phố Tràng-tiền

HANOI 3002

Nhà Bán-đồ « TĂM-TĂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Hoa Đào Trước gio

(NGẮN-TRUNG TÌNH NỮ-LANG)

(Nghĩa-hiệp tiểu-thuyết)

Sách dầy non 300 trang. Giá bán 0$65 Cước phí 0$20. Mua buôn trừ 15 phần. Thư và Mandat xin gởi cho:

M. BÙI-XUÂN-HỌC
Trang-Bắc Tân-Văn, Hanoi. 5.556

MUỐN TRỪ CÁC BỆNH SỐT RÉT CÁCH-NHẬT, BỆNH SỐT RÉT RÙNG NÊN DÙNG THUỐC

QUINOFORME

hoàn toàn, hoàn viên

Tại tất cả các thuộc-địa Pháp hoàn đồng một giá 0$60 một ống.

Bán buôn tại kho các nhà thuốc Pháp và các nơi: Ông chủ thuốc LACROIX, 20-21, Rue Philippe de Girard — PARIS 4 3006

祥和裕 YU-WO-TSEONG

VENTE EN GROS

48, Rue des Cantonnais, 48

Hanoi (Tonkin)

TÉLÉPHONE N° 266

Bán-hiệu có bán buôn các thứ sắc nhiễu, hàng tàu nhiễu lãm, hàng thật tốt, giá thật rẻ.

Có bán cả hàng ta (Bắc-kỳ) như the, canh, lĩnh, lụa, bằng, quế, nến nến, cả hàng Saigon như lĩnh, the, nến nến.

Nay mới có đủ các mùi, lăng thơm, mượn đem về nói muốn rộng khắp. Những hàng này bán buôn lăng lắm, chỉ không bán lẻ và không có mẫu gửi đi các tỉnh, vì hàng còn nguyên không thể cắt được.

Qui-khách ở gần nên đến bản-hiệu mà mua, còn ở xa thì gửi thư về, bản-hiệu xin gửi contre remboursement.

Cần-bạch
YU-WO-TSEONG

3015

DẦU "CRÉSYL" THIỆT

và sự hiệu nghiệm chắc chắn đã thử theo cách bác học, thì có một mình tốt hiệu:

CRESYL-JEYES

ĐỂ TẨY TRỪ BỊNH OẠN — LÀM HẾT HƠI ĐỘC ĐỊA — HẾT MÙI HÔI HÁM

PHÒNG NGỪA BỊNH OẠN linh-nghiệm thật, những là bịnh giác-trời, thiên-thời, tả-thấp, ôn dịch thu vật.

THIỆT HỮU ÍCH trong xứ thuộc địa, để đúng giá rẻ tay nhà cửa khỏi độc-địa, để tẩy trong đồng hai, cất bùn lấy cho khỏi dơ quá.

KHÔNG CÓ CHI LINH NGHIỆM BẰNG mà trừ các vật thu độc, trùng và muỗi mòng, bọ chét, giáo mối và nhện-nhện.

Có một mình thứ dầu "CRESYL-JEYES" đặng trọn trừ hết hôi hám mà thôi.

HÃY CỨNG CỔI ĐỪNG CHỊU dị bịnh nào không có nhãn hiệu "CRESYL-JEYES"

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kê-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-năng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI:

ENO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và dân bà ở cữ . . . . . Một litre:* **2$40**
Trước khi ăn cơm nếu một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai:* **1,25**

GRANULÉ HISTOGÈN QUE. — *Thuốc hạt. Một chai:* **1,25**
Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghịp và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm. . . . . Một chai:* **1,25**

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều, ... Một chai:* **0,20**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thư về, bản hiệu xin trả lời ngay
Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu 3005

LAN-PHƯƠNG

79, Hàng Đào, Hanoi

Bản-hiệu chuyên làm khăn xếp đã lâu năm, làm được kiểu dáng đẹp để chắc chắn hơn mọi nơi. Nay có làm cả mũ nút chai (liège) đủ các lối. Hàng gửi lĩnh hóa giao ngân, nhưng phải gởi một phần tiền trước.

Khăn 7 nếp không kể chữ nhân

Nhiều tây. . . . . 3$80 - 3$00 | Lượt. . 2$50 - 2$00 - 1$20 - 0$60

Mũ nút chai: 3$00 - 2$50

3003

Cách chế-tạo tối-tân của Pháp

HOTCHKISS

Một cái kiểu độc-nhất vô-song. — 12 mã-lực. — Về đường lịch-sự và về đường cơ-khí cũng hơn các kiểu có tiếng nhất thế-giới, mà lại hơn các kiểu khác về đằng giá rẻ và về sự tinh-vi của các lối chế-tạo Pháp.

Vừa có những tính-chất hay của các kiểu xe nhỏ và các kiểu xe lớn.

ĐÓ LÀ KIỂU XE:

« LE JUSTE MILIEU »

Xưởng xe ô-tô BOBILLOT 3010

COLLYRE JAUNE

SELON LA FORMULE DU

DOCTEUR CASAUX

DIRECTEUR DE L'INSTITUT OPHTALMOLOGIQUE
PROFESSEUR A L'ÉCOLE DE MÉDECINE DE L'INDOCHINE

THUỐC CHỮA MẮT CỦA QUAN Y KHOA BÁC-SĨ CASAUX

Giám-đốc nhà thương chữa mắt hàng Gà, Hanoi, đã kinh-nghiệm mà chế ra để chữa cho người Annam.

Kiến-hiệu lạ thường Không xót
Để lâu không hỏng Rẻ tiền

Giá một lọ có ống nhỏ rọt. . . . . 0$90

ĐỘC QUYỀN BÁN TẠI:

PHARMACIE CHASSAGNE

59, RUE PAUL-BERT, HANOI 3002

DELEULE ET DETOUILLON

76, Rue Jules-Ferry, Hanoi

Súng và thuốc đạn hiệu « *Verney Carron* »

MUỐN HỎI TIN TỨC GÌ HAY GIÁ CẢ SẼ TRẢ LỜI NGAY

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

3$60 một ống sáu cachets 3001

Dù các ngài đau dạ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng:

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau đớn đã tiêu tán đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường.

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là:

Đau tỳ vị, bệnh đầy, bệnh ợ chua, vân vân...

Giá bán: 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

9, Rue Paul Bert, Hanoi

3002

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT — HANOI

MUA SẮM 1926 1927

MÁY THÁO KÉP và đóng kép, kiểu Ang-lê.		0$80
ĐẠN TỔNG J. R., cal. 12 et 16, la boîte de 12.		0$90
MÃ TỬ có chất nhồi, cal 12 et 16, mỗi bao nặng 250 grammes. . .		1$00
TÚI ĐEO bằng toile havane, rabat cuir, có túi gai.		2$75
GIÂY ĐEO ĐẠN bằng toile havane, ống bằng da.		1$25
VẢI TRẮNG mỗi hộp nặng 250 grammes.		0$40
LIỆU đong chì và đong thuốc T và M.		0$80
VỎ ĐẠN xanh bán thuốc đen, cal. 12.	Một trăm.	1$60
cal. 16.	»	1$55
VỎ ĐẠN mùi đa cam bán thuốc T, cal. 12.	Một trăm.	3$20
cal. 16.	»	3$00
VỎ ĐẠN (saumon) bán thuốc T, cal. 12.	Một trăm.	2$80
cal. 16.	»	2$70
ĐẠN GHÉM đủ các bạng	Mỗi tối 5 kil.	2$80
THUỐC ĐEN	Mỗi hộp 100 gr.	0$40
THUỐC T.	Mỗi hộp 100 gr.	1$10

Có bán đủ các thứ súng thượng hảo-hạng « DARNE » « CHARLIN » « VERNEY CARRON »

ĐÈN MĂNG-SÔNG

(LAMPE COLEMAN)

SÁNG NHƯ SAO BĂNG!

Rứt tiện cho các nhà sang-trọng và các khách-sạn ở khắp các nơi không có đèn điện

Cách dùng rất giản-dị! Thắp không tôn!

Bán tại: L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoi, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đông-hới, Thu-xá, Saigon, Pnom-Penh. 3007

VỚI 20 QUAN, QUÝ-KHÁCH CÓ THỂ KIẾM ĐƯỢC

500.000 quan

Muốn được thế, thì mua

Một cái vé PANAMA có rút số

Lần mua phải bỏ ngày 30 quan và trong 11 tháng mỗi tháng đóng 30 quan theo như các điều thuận nói trong luật (Như vậy mỗi ngày, chỉ để ra mấy xu, số thì làm nên giàu có được).

Một tiền lần đầu được ngay một số vé, chỉ mình mình có quyền sở-hữu, mà lần rút số nào cũng được cả, như thế đã đóng hết tiền rồi vậy, nếu về sau mình trúng số được lĩnh nguyên số 16. Mỗi cái, vé PANAMA thì nào cũng trúng một số, giá tiền lớn từ 200 200 nhỏ đến một 1.000 quan, không có cũng được hoàn lại 400 quan.

Thực là một cách đặt lãi chắc chắn và lợi nhất

Có đến 200 triệu quan được trúng số

Bao nhiêu số được trúng sẽ gửi cho người dự cuộc không lấy tiền, về mỗi kỳ sẽ có trong vòng kỳ hạng năm.

Ngày 15 FÉVRIER, 15 MAI, 15 AOUT và 15 NOVEMBRE

Muốn dự cuộc cần rút sẽ, thì gửi 20 quan đến nhà

BANQUE DE CRÉDIT COLONIAL, Rue Paradis, MARSEILLE (France)

3040

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)